

Izdaja delavski svet Železarske Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov

Ureja uredniški odbor: Janko Dežman, Vida Gregor, Avgust Knez, Marjan Kolar, Franjo Miklavc, Helena Nerat, Rudolf Rajzer, Ivan Vušnik, Milan Zafošnik

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiska ČGP Večer, Maribor

Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

AKCIJSKA ZAPOREDJA

Naloga sledi nalogi, zadolžitev zadolžitvi, akcija akciji:

- gospodarski načrt,
- akcijski program,
- zaključni račun,
- reorganizacija.

Treba je ohraniti pregled, treba je uskladiti dejavnosti, da se že v prvem kvartalu prvega leta gospodarske ustalitve ne zasitimo s plemenitimi superlativi, kajti leto bo dolgo in stabilizacija ni kratkoročna naloga. Dobro in zmeraj bolje hočemo delati, dobro in bolje želimo upravljati, veliko in še več se moramo sestajati, če hočemo obvladati samo najnujnejša gradiva, hkrati pa se zavedamo, da moramo sestajanje in razpravljanje racionalizirati — v prid osnovni zadolžitvi: dobremu, boljšemu delu.

Zraven pa se moramo učiti, kaj delajo sosedni tozdi in delovne skupnosti, da bomo pametno usklajevali delo. Veliko in več moramo vedeti npr. o mehanizmih našega planiranja in nabavljanja, o navzkrižnih delovnih in dohodkovnih povezavah ter odvisnostih — vse z namenom, da bomo kot posamezni tozdi in delovne skupnosti in kot celotna železarna delali in poslovali uspešno.

Doma znamo racionalno in gospodarno izkoriščati npr. gospodinjske stroje, da trošimo čim manj drage elektrike. Doma znamo planirati in varčevati. — Prinesimo to zavest vsak dan s seboj na delo in uporabimo jo na delovnem mestu, pri materialu, orodju, pri strojih in napravah. Doma si vzamemo čas in poslušamo drug drugega, raz-

mislimo, se pogovorimo. — Delajmo enako tudi v delovnih skupinah. Poskrbimo sami za dobre medsebojne odnose. Zato, da bo delo bolj prijetno, zato, da bomo laže in bolje delali.

Svetujmo in sodelujmo drug z drugim. Medtozdovska solidarnost lahko po tej poti zraste sama po sebi.

Napovejmo boj lenobi in čvekavosti, saj obe le škodita do-

bremlu delu. Dobro delo, zavestno in odgovorno delo pa je osnovni pogoj stabilizacije, se vleče kot rdeča nit skozi vse naše akcijske programe.

Ponosno uporabljajmo vse samoupravne pravice, ki so nam dane, hkrati pa možato nosimo tudi odgovornosti, ki smo jih zavestno sprejeli. — In če bomo ravnali tako, ni prav nobene bojazni, da ne bi uspeli.

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

Zaostanek skupne proizvodnje v januarju znaša 11,0 odst. Kljub temu, da smo prekoračili mesečni plan odpreme za 6,5 odst., zaostajamo pri fakturirani realizaciji za 5,8 odst. Zaostanek za planiranim izvozom znaša 21,2 odst., dasiravno so nekateri tozdi plan izvoza močno prekoračili.

TOZD jeklarna. Kljub prekoračitvi plana skupne proizvodnje za 3,6 odst. je bilo stanje v TOZD celo kritično, saj je bila preskrba s starim železom komaj zadovoljiva za sprotno porabo. Poleg tega je predstavljala poseben problem okvara na težki valjarski progji, zaradi česar so morali ingote ohlajati in jih skladiščiti okoli jeklarne.

TOZD jeklolivarna. Zaostanek za planom skupne proizvodnje znaša v januarju 9,8 odst., še večji pa je pri odpremi in fakturirani realizaciji. Vzrok je v večjih izpadih žarilnih peči v čistilnici ter izpadih peskalnih strojev. Ti agregati so mirovali predvsem zaradi nujno potrebnih in načrtovanih popravil, v čistilnici pa je zato narasla zaloga nedokončane proizvodnje. Po mnenju vodstva TOZD bodo to razliko z intenzivnim delom poizkušali nadoknaditi že v februarju. Velike težave pa še vedno povzročata ozko grlo v modelni mizarni.

TOZD valjarna. Zaradi daljšega izpada težke proge v tozdu ni bil dosežen predvideni plan skupne proizvodnje. Zaostanek je 20,3 odst., s tem pa precej zaostaja tudi odprema gredič. Na srednji progji je bil plan prekoračen za 17,2 odst., kar je pospešilo odpremo, tako da znaša prekoračitev 17,9 odst. Fakturirana realizacija pa je bila prekoračena z 21,9 odst.

TOZD kovačnica. Plan skupne proizvodnje je TOZD presegel z 1,5 odst., kljub temu da zaostaja pri proizvodnji kovanih palic za 9,5 odst., in krčilnih odkovkih za

Počitek

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

17,6 odst., saj je bil plan odkovkov presežen za 45,6 odst. Vzrok delnega zaostanka pri odpremi je predvsem izdelava večjih količin visoko legiranih jekel, kar se je odrazilo tudi pri fakturirani realizaciji, saj znaša prekoračitev 10,3 odst.

TOZD jeklovlek. TOZD ni dosegel plana skupne proizvodnje, tako zaostaja pri vlečenem jeklu za 3,3 odst., brušenem jeklu 3,3 odst. in vlečeni žici za 64,0 odst.

Prekoračen pa je bil plan odpreme, fakturirane realizacije in izvoza. V tozdu je primanjkovalo vložka. Predvsem je bilo to občutno pri brušenem paličastem jeklu.

TOZD stroji in deli. V decembru so bile usmerjene kapacitete predvsem v zaključne operacije posameznih proizvodov. Stanje v januarju se je normaliziralo, s tem pa je tudi močno zaostal predvideni plan proizvodnje, saj stiskalnice, ki so v montaži, niso

bile dokončane. Dolg pretočni čas je tudi pri obdelanih odkovkih zaradi ozkega grla na globokem vrtanju. Pri lahki montaži primanjkuje dela, prav tako ni zadostnih naročil za proizvodnjo valjev.

TOZD industrijski noži. Pri proizvodnji gredic je TOZD presegel plan skupne proizvodnje za 138,1 odst. Pri nožih zaostaja za 17,9 odst., brzorezno orodje za 33,3 odst. in pri grobo obdelanih palicah za 42,4 odst. Visok zao-

Ostružki

stanek je tudi pri odpremi in fakturirani realizaciji. Plan izvoza pa je bil dosežen le s 17,6 odst.

TOZD pnevmatični stroji. Mesečni načrt skupne proizvodnje je TOZD dosegel z 79,2 odst., tako zaostaja pri pnevmatičnih strojih za 26,3 odst., orodju za pnevmatične stroje 71,4 odst. in vrtalnem orodju za 12,5 odst. Prekoračen pa je bil mesečni načrt lafet s 33,3 odst. Vzrok za nedoseganje plana je treba iskati predvsem v slabšem vložnem materialu, preobremenjenosti nekaterih kapacitet in precejšnji iztrošenosti celotnega strojnega parka.

TOZD vzmetarna. V januarju je bilo izdelanih za 3,9 odst. manj vzmetnih ilstov, kot to predvideva mesečni načrt. Vzrok nedoseganja plana je predvsem v pomanjkanju delavcev. Mesečni načrt vzmetnih palic pa je bil prekoračen s 16,8 odst.

TOZD RO Prevalje. Skupna proizvodnja je bila dosežena s 100,0 odst., zaostaja pa odprema in fakturirana realizacija, medtem ko je bil izvoz prekoračen za 84,8 odst. TOZD je bil slabo preskrbljen z vložnim materialom, zaradi česar je bila zmanjšana zasedenost ploščinskih brusilnih strojev. Spet se ugotavlja pomanjkanje karbidne trdine za profilno orodje, prav tako primanjkuje tudi klasičnih brusilnih sredstev. Kolikor pa ne bo prišlo kmalu do dodatnih dobav diamantnega brusilnega materiala iz uvoza, bodo nastale težave tudi tu. V januarju so bile večje odsotnosti z dela, zaradi česar je bila tudi otežkočena dobra organizacija dela.

TOZD kovinarstvo Ljubno. Plan skupne proizvodnje je TOZD dosegel le z 68,3 odst., še večji zaostanek je pri odpremi, saj je bila dosežena le s 44,3 odst., fakturirana eksterna realizacija pa z 48,9 odst.

MODROSTI

Če ni civilizacije v človeškem srcu, je ni nikjer.

Živeti za druge ni samo zakon dolžnosti, ampak tudi zakon sreče.

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE(ga)							
	SKUPNE PROIZVOD.		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER. REALIZACIJE		IZVOZA	
	januar	kumulativ.	januar	kumulativ.	januar	kumulativ.	januar	kumulativ.
JEKLARNA	103,6	103,6	-	-	-	-	-	-
JEKLIVARNA	90,2	90,2	78,8	78,8	79,0	79,0	59,5	59,5
VALJARNA	79,7	79,7	117,9	117,9	121,9	121,9	106,2	106,2
KOVAČNICA	101,5	101,5	98,4	98,4	110,3	110,3	68,5	68,5
JEKLOVLEK	97,0	97,0	106,1	106,1	100,8	100,8	223,8	223,8
STROJI IN DELI	50,2	50,2	47,1	47,1	48,8	48,8	-	-
- noži, brzorezno orodje	81,4	81,4	47,8	47,8	65,4	65,4	17,6	17,6
- gredice	238,1	238,1	-	-	-	-	-	-
- palice	57,6	57,6	57,2	57,2	52,9	52,9	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	121,4	121,4	51,2	51,2	64,8	64,8	17,6	17,6
PNEVMATIČNI STROJI	79,2	79,2	80,1	80,1	84,2	84,2	297,8	297,8
VZMETARNA	100,0	100,0	99,2	99,2	87,1	87,1	111,3	111,3
REZALNO ORODJE	100,0	100,0	92,7	92,7	97,7	97,7	184,8	184,8
KOVINARSTVO LJUBNO	68,3	68,3	44,3	44,3	48,9	48,9	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	92,6	92,6	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	93,6	93,6	-	-
SKUPAJ DO	89,0	89,0	106,5	106,5	94,2	94,2	78,8	78,8

ODSTOTEK DOSEGANJA OPERATIVNEGA PLANA
SKUPNE PROIZVODNJE

TOZD	JANUAR	KUMULATIVNO
JEKLARNA	103,3	103,3

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER. REALIZACIJE		IZVOZA	
	januar	kumulativ.	januar	kumulativ.	januar	kumulativ.	januar	kumulativ.
JEKLARNA	105,0	105,0	-	-	-	-	-	-
JEKLIVARNA	102,2	102,2	96,6	96,6	111,5	111,5	85,9	85,9
VALJARNA	80,0	80,0	113,9	113,9	132,7	132,7	150,4	150,4
KOVAČNICA	95,7	95,7	72,3	72,3	101,6	101,6	184,5	184,5
JEKLOVLEK	131,3	131,3	131,5	131,5	136,8	136,8	1489,6	1489,6
STROJI IN DELI	73,8	73,8	73,8	73,8	75,7	75,7	-	-
- noži, brzorezno orodje	126,7	126,7	82,5	82,5	123,6	123,6	93,1	93,1
- gredice	-	-	-	-	-	-	-	-
- palice	48,7	48,7	48,8	48,8	53,1	53,1	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	209,5	209,5	67,0	67,0	118,2	118,2	93,1	93,1
PNEVMATIČNI STROJI	66,7	66,7	70,4	70,4	102,1	102,1	306,7	306,7
VZMETARNA	97,1	97,1	92,3	92,3	98,3	98,3	64,9	64,9
REZALNO ORODJE	78,9	78,9	126,4	126,4	133,7	133,7	-	-
KOVINARSTVO LJUBNO	71,3	71,3	42,6	42,6	78,0	78,0	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	104,2	104,2	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	204,8	204,8	-	-
SKUPAJ DO	92,7	92,7	103,7	103,7	115,0	115,0	142,9	142,9

Osebni dohodki in njihova struktura za leto 1979

V tabelah prikazujemo strukturo neto osebnega dohodka za leto 1979. V tabeli 1 a so pokazani podatki o urah, ki so bile opravljene in plačane v železarni Ravne. Od vseh plačanih ur iz sredstev tozdov oz. delovnih skupnosti je bilo opravljenih oz. učinkovitih ur dela 83,2%. Ostalo, to je 16,8%, pa predstavljajo ure nadomestil in ostalih plačanih izostankov. Struktura oz. deleži ur nadomestil in plačanih izostankov so razvidni iz tabele 1 a. Opozoriti pa je treba na nadomestilo, to je boleznino do 30 dni, ki znaša v strukturi vseh plačanih ur kar 4,7%.

Primerjava ur bolezenske odsotnosti do 30 in nad 30 dni nam pove, da od skupnih ur bolezenske odsotnosti 959.484 ur odpade na bolezensko odsotnost do 30 dni 514.096 ur ali 53,6% in na bolezensko odsotnost nad 30 dni 445.388 ur ali 46,4%.

V tabeli 1 b so prikazane dinarske vrednosti posameznih vrst izplačil. V strukturi izplačanih neto osebnih dohodkov so zastopana posamezna izplačila v naslednjih zneskih:

— osebni dohodek za opravljene ure v rednem in podaljšanem delovnem času brez dodatkov za nadure in ostale dodatke je bil izplačan v neto znesku 367.710.649,81 dinarjev. Pri tem moramo opozoriti, da je pod zap. št. 6 b v tabeli 1 b prikazan znesek za udeležbo pri poslovnem uspehu, ki je po-

večan za vsoto, poračunano za leto 1979. Poleg tega se v tem podatku prepletata še stari sistem, to je kolektivni uspeh dela, ki je bil v veljavi v obdobju januar — september, in novi sistem osebnega prispevka, ki je začel veljati s 1. oktobrom 1979.

Od skupno izplačanih neto osebnih dohodkov iz rednega in dopolnilnega delovnega razmerja 489.886.066,78 dinarjev pa so v strukturi zastopane posamezne vrste izplačil tako:

— po individualnih merilih (po zahtevnosti in uspešnosti dela) 62,9%,

— za udeležbo pri poslovnem uspehu (kolek. stimulacijo oz. osebni prispevek) 12,1%,

— za nadomestila 16,0%,

— za dodatke za posebni delovni čas:

- a) nadurno delo 0,6%,
- b) nočno delo 1,5%,
- c) nedeljsko delo 0,6%,
- d) državni prazniki 0,1%,
- e) popoldansko delo 1,0%,
- f) ostali dodatki 0,2%,

— ostali OD (dodatek za delovno dobo in stalnost) 5,0%.

V tabeli 2 je prikazana struktura neto osebnega dohodka po vrsti izplačila za delovno organizacijo. Seveda pa je jasno, da je ta struktura od temeljne do temeljne organizacije različna, ker so vrste izplačila odvisne od meril uspešnosti, vrste delovnega časa, strukture zaposlenih ipd.

TABELA 1b

II. PODATKI O SREDSTVIH ZA NETO OSEBNE DOHODKE

Zap. št.	O P I S	DIN	% 10=100
6.	OD za opravljene ure pod zap. št. 1 (brez dodatkov za nadure itd.) a+b	367.710.649,81	-
	a) po individualnih merilih	308.270.885,92	62,9
	b) za udeležbo na poslovnem uspehu	59.439.763,89	12,1
7.	Nadomestilo za ure pod zap.št. 2	78.350.112,86	16,0
8.	Dodatki za posebni delovni čas (a do f)	19.273.264,50	-
	a) za nadurno delo	2.971.171,19	0,6
	b) za nočno delo	7.349.889,66	1,5
	c) za nedeljsko delo	2.859.864,77	0,6
	d) za delo na praznike	531.856,18	0,1
	e) za popoldansko delo	4.796.269,31	1,0
	f) ostali dodatki	764.213,39	0,2
9.	Ostali OD (a+b)	24.552.039,61	-
	a) dodatek za del dobo in stalnost	24.261.807,90	5,0
	b) ostalo	111.937,69	-
10.	Skupaj iz rednega in dopolnilnega del. razmerja (6 do 9)	489.886.066,78	100,0
11.	Izplačila iz sredstev skupne porabe (a + b)	13.709.252,60	-
	a) regres za letni dopust	12.084.771,10	-
	b) odpravnine in ostalo	1.624.481,50	-

Poprečni neto OD na zaposlenega je v prikazani tabeli 2 izračunan iz poprečnega števila zaposlenih na osnovi mesečnih stanj in znaša za 1979. leto 61.106 zaposlenih, ali če to porazdelimo po mesecih, je bilo poprečno zaposlenih 5.092 delavcev.

Za poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega je struktura

skupaj izplačanih neto OD naslednja:

— po individualnih merilih in za poslovnem uspehu 75,0%,

— za nadomestila 16,0%,

— za dodatke za posebni delovni čas 4,0%,

— za ostali OD (dodatek za del dobo in stalnost) 5,0%.

TABELA 1a

I. PODATKI O URAH

Zap. št.	O P I S	URE	% 3=100
1.	Dejansko opravljene ure (a+b)	9.075.847	-
	a) v rednem delovnem času	8.873.912	81,3
	b) v podaljšanem del.času (nadure)	201.935	1,9
2.	Ure nadomestil in plačanih izostankov (a do d)	1.834.071	-
	a) državni prazniki	331.312	3,0
	b) letni dopust	894.633	8,2
	c) boleznine do 30 dni	514.096	4,7
	d) ostali plačani izostanki	94.030	0,9
3.	Skupaj plačane ure iz sredstev tozd oz. delovnih skupnosti (1 + 2)	10.909.918	100,0
4.	Ure ostalih izostankov	488.014	-
	a) boleznina nad 30 dni	445.388	-
	b) plačani izostanki iz sredstev drugih	8.001	-
	c) neplačani izostanki	34.625	-
5.	S K U P A J (3 + 4)	11.397.932	-

Mraz sproti dela meglo

TABELA 2

III. STRUKTURA NETO OSEBNIH DOHODKOV

Zap. št.	VRSTA IZPLAČILA	ZNESFK (v din.)	Din/zap.	% 7=100
1.	Po individualnih merilih	308.270.885,92	5.044,85	62,9
2.	Za poslovni uspeh	59.439.763,89	972,73	12,1
3.	Skupaj (1 + 2)	367.710.649,81	6.017,59	-
4.	Nadomestila	78.350.112,86	1.282,20	16,0
5.	Dodatki za posebni delovni čas (a do f)	19.273.264,50	315,41	-
	a) nadurno delo	2.971.171,19	48,62	0,6
	b) nočno delo	7.349.889,66	120,28	1,5
	c) nedeljsko delo	2.859.864,77	46,80	0,6
	d) za delo na praznike	531.856,18	8,70	0,1
	e) za popoldansko delo	4.796.269,31	78,49	1,0
	f) ostali dodatki	764.213,39	12,51	0,2
6.	Ostali OD (a+b)	24.552.039,61	401,79	-
	a) dodatek za del.dobo in stal.	24.261.807,90	397,04	5,0
	b) ostalo	111.937,69	1,83	-
7.	Skupaj izplačani neto OD (3 do 6)	489.886.066,78	8.016,99	100,0

TABELA 3

IV. PRIMERJAVA UR BOLEZENSKE ODSOTNOSTI

MESEC	Plačane ure iz sredstev TOZD oz. DS	Ure bolezenske odsotnosti do 30 dni	%	Ure bolezenske odsotnosti nad 30 dni	Skupaj ur bolezenske odsotnosti (3 + 4)
1	2	3	$\frac{3 \times 100}{2}$	4	(3 + 4)
JANUAR	909.101	38.340	4,22	31.294	69.634
FEBRUAR	859.238	45.272	5,27	31.946	77.218
MAREC	903.580	47.560	5,26	37.480	85.040
APRIL	896.234	46.312	5,17	40.686	86.998
MÁJ	902.605	37.312	4,13	38.382	75.694
JUNIJ	901.954	46.382	5,14	37.390	83.772
JULIJ	919.991	41.996	4,56	37.384	79.380
AVGUST	919.983	40.148	4,36	39.088	79.236
SEPTEMBER	914.005	49.076	5,37	38.634	87.710
OKTOBER	925.302	47.644	5,15	40.108	87.752
NOVEMBER	929.306	36.160	3,89	37.778	73.938
DECEMBER	928.619	37.444	4,03	35.218	72.662
SKUPAJ:	10.909.918	514.096	4,71	445.388	959.484

V tabeli 3 prikazujemo ure bolezenske odsotnosti. Za leto 1979 je značilno, da je opazno gibanje ur bolezenske odsotnosti do 30 dni iz meseca v mesec. Najvišji odstotek ur bolezenske odsotnosti do 30 dni je bil v mesecih: februar, marec, april, junij, september in oktober, ki je znašal nad 5% od vseh plačanih ur iz sredstev tozdov oz. delovnih skupnosti. Najnižji odstotek pa je bil v novembru, in sicer pod 4%. V celotnem obdobju je bilo skupno 959.484 ur bolezenske odsotnosti, kar je v primerjavi z opravljenimi oz. efektivnimi urami dela 10,57% ali povprečno na mesec 79.957 »izgubljenih« ur zaradi bolezni.

Jože Roženičnik

GREGORJU KLANČNIKU VISOKO ODLIKOVANJE

Član predsedstva SR Slovenije tov. Tone Bole je na posebni slovesnosti izročil tovarišu Gregorju Klančniku red dela z rdečo zastavo, s katerim ga je odlikoval predsednik SFRJ Josip Broz Tito. Tov. Klančnik je prejel to visoko odlikovanje za posebne zasluge in dosežene uspehe pri delu, ki imajo pomen za socialistično izgradnjo države.

Iskreno čestitamo!

Delavski svet SOZD Slovenske železarne

25. 1. 1980 je bila na Teharjah 10. seja delavskega sveta SOZD Slovenske železarne. Na njej so sprejeli naslednje sklepe:

O **gospodarskem načrtu** SOZD SŽ je delavski svet sprejel informacijo. Zadolžil je kolegijski poslovodni organ in poslovodni svet, da pripravi vse potrebne dopolnitve, ki izhajajo iz razprave in resolucije ter jih pripravi do prihodnje seje delavskega sveta.

Na ravni SOZD se sprejme **enoten akcijski program**. Pri izdelavi le-tega se vključijo vse strukture: poslovodni svet, družbenopolitične organizacije, delavski svet, vodstveni in strokovni delavci.

Vse DO naredijo usklajene akcijske programe. Spoštovati je treba vse dogovore o medsebojnih dobavah.

Delavski svet je obravnaval **predlog plana aktivnosti DSSS SOZD SŽ**. Tudi ta plan bo treba uskladiti z družbenim dogovorom in do prihodnje seje pripraviti spremembe, okvirna usmeritev pa bo obstoječi plan.

KO sindikata mora v skladu z družbenim dogovorom izdelati **plan oblikovanja in porabe združenih sredstev sklada skupne porabe v letu 1980** in pri tem upoštevati vse stabilizacijske ukrepe.

Do sprejetja plana aktivnosti SOZD SŽ se DSSS SŽ financira na osnovi in v višini sredstev zadnjega četrtletja 1979 z upoštevanim 18% povečanjem.

Delovne organizacije rezervirajo za dejavnost oziroma za združevanje sklada skupne porabe sredstva v okvirni višini lanskim z upoštevanim 15% povečanjem.

Samoupravni sporazum o stimuliranju izvoza ostane v veljavi kot trajna oblika, na podlagi njegovih določb se obračunajo premije za leto 1979. Za leto 1980 pa komisija v sestavi: Marjan Belej, Peter Kossec, Bojan Bevc, Ivo Arzenšek, Peter Orožen, Srečko Senčič, Mitja Koman, Vinko Marzidovšek, Andrej Vidic, Zdravko Vrečko predloži dopolnitve samoupravnega sporazuma in način stimuliranja izvoza ter substitucije uvoza, izhajajoč iz sprejetega deviznega režima in specifičnosti v SOZD SŽ. Te dopolnitve bodo skupaj s sporazumom osnova za obračun stimulacije v letu 1980. Ta predlog mora biti pripravljen do prihodnje seje delavskega sveta.

Delavski svet je obravnaval **poročilo o proslavi** ob 10-letnici SOZD SŽ, ki je bila 24. 11. 1979 v Verigi Lesce, in ugotavlja, da so bile vse aktivnosti v zvezi s tem v celoti in pravočasno izvedene. Sprejel je poročilo in finančno poročilo o izvedbi proslave.

Stroški almanaha, značk in vabil v znesku 824.433,45 din se krijejo iz združenih sredstev za poslovne aktivnosti za leto 1979, stroški proslave v Verigi v znesku 202.296,60 din pa iz združenih sredstev sklada skupne porabe v letu 1980.

Delavski svet sprejme **soglasje s spremembami predračunske**

vrednosti in virov financiranja investicijskega programa »modernizacija valjarne« DO Železarne Ravne, ki je bil sprejet že na 7. seji DS SOZD SŽ dne 27. 6. 1979. Spremembe, ki so nastale zaradi hitre rasti cen opreme, velikih tečajnih razlik in dolgega roka investiranja, so navedene v znesku k investicijskemu programu (november 1979) in jih je pregledala namenska komisija KPO SŽ dne 23. 12. 1979.

Delavski svet sprejme soglasje, da SOZD SŽ sodeluje pri investiciji prek interne banke SŽ z združenimi sredstvi po predvideni konstrukciji financiranja. Sklep o tem sprejme zbor interne banke.

Delavski svet sprejme **soglasje s programom investicije »modernizacija proizvodnje in izgradnja tovarne pnevmatičnih strojev Železarne Ravne«**. Ugotovljeno je, da je bil izveden usklajevalni postopek v smislu 9. in 27. člena samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje ter razvoja Slovenskih železarn 1976—1980, kot tudi v smislu 30. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD SŽ. Predvidena investicija je obsežna v letnem planu železarne Ravne za leto 1980, višina potrebnih sredstev pa znaša 312.400.000 din.

Delavski svet sprejme soglasje k investicijskemu programu razširitve proizvodnih zmogljivosti za varjene mreže kot preventivna sanacija Žične Celje, s tem da se investicija omeji na najnižje možne investicijske stroške za nabavo proizvodne opreme za delo na obstoječem kraju in stroju. Finančno konstrukcijo te investicije izdela interna banka Slovenskih železarn. Predvidena skupna vrednost investicije znaša 57.854.000 dinarjev.

Slovenske železarne sprejmejo **pokroviteljstvo nad mednarodnim tekmovanjem v smučarskih tehnik v Bohinju za obdobje petih let**. O tem se sklene poseben sporazum, ki podrobno opredeli vse odnose med organizatorjem in Slovenskimi železarnami. KO sindikata imenuje v prireditveni odbor člana, in sicer iz Verige in Železarne Jesenice.

Delavski svet imenuje v sekcije za gospodarsko sodelovanje z državami SEV in državami v razvoju iste delegate kot za zvezno gospodarsko zbornico tudi za republiško. Za predsednika sekcije za gospodarsko sodelovanje s Sovjetsko zvezo imenuje **Marjana Belaja**.

Delavski svet pooblašča KPO, da pripravi predlog delegatov iz Slovenskih železarn v svete visokoškolskih temeljnih organizacij združenega dela Univerze v Ljubljani in Mariboru.

Ob koncu seje je predsednik delavskega sveta prebral brzojavko predsedniku Titu z željami za čim hitrejšo okrevanje.

Kakšni so naši osebni dohodki

V prejšnjih številkah Informativnega fužinarja smo spregovorili o osebnih dohodkih v Jugoslaviji, Sloveniji in občini, danes pa so na vrsti osebni dohodki v naši železarni. Kot v vseh dosedanjih pregledih o poprečnih osebnih dohodkih smo tudi danes vzeli kot opazovano obdobje prvo polletje 1979. Prav zaradi tega bodo ti podatki za marsikoga nezanimivi, ker razpolagamo tudi z novejšimi podatki. Vendar pa so ti podatki, čeprav relativno stari, potrebni, če želimo dobiti sliko o višini naših poprečnih osebnih dohodkov.

Tabeli 1 in 2 nam prikazujeta poprečne mesečne čiste OD na delavca v železarni. Razlika med tabelama je v tem, da prva prikazuje poprečne OD po metodologiji železarne Ravne, druga pa po metodologiji službe družbenega knjigovodstva.

In zakaj smo se odločili ravno za prikaz poprečnih OD po teh dveh metodologijah in ne po kakšnih drugih? Za prvo zato, ker smo jo uporabljali doslej, za drugo pa smo se odločili, ker smatramo, da je boljše od ostalih metodologij in da jo bomo tudi mi kmalu prevzeli.

Ker smo o metodologiji SDK že spregovorili v prejšnji številki, pogledimo tokrat поблиže našo. Medtem ko SDK prikazuje izplačane osebne dohodke, mi prikazujemo obračunane osebne dohodke. Poprečne OD dobimo, tako da sredstva za OD brez bolezni nad 30 dni delimo s poprečnim številom zaposlenih.

Kot je razvidno iz tabele 1, ki prikazuje poprečni mesečni čisti OD na delavca po metodologiji ŽR, znaša poprečni DO v prvem polletju lanskega leta 7.437 din, kar je za 27,3% več kot v istem obdobju preteklega leta. Najvišje poprečne obračunane čiste OD

ima TOZD jeklarna in sicer 8.414 din, kar je za 13,1% več, kot znašajo poprečni OD v železarni. Najnižje poprečne obračunane čiste OD ima TOZD družbeni standard, in sicer 6.318 din, kar je za 25% manj, kot znašajo poprečni čisti OD TOZD jeklarna, in za 15% manj, kot znašajo poprečni čisti OD železarne.

Najvišji porast osebnega dohodka je imela TOZD družbeni standard, in sicer je znašal indeks 137,5, najnižji porast osebnega dohodka je imela TOZD energija, in sicer je znašal indeks 121,3.

Kakšne imamo poprečne mesečne čiste OD po metodologiji SDK, pa je razvidno iz tabele 2.

Poprečni OD železarne Ravne sedaj znaša 7.643 din, kar je za 31% več kot v istem obdobju preteklega leta ter za 2,8% več, kot je prikazano v tabeli 1, ki je izdelana po naši metodologiji.

Najvišje poprečne čiste OD ima zopet TOZD jeklarna, in sicer 8.817 din, kar je za 15,4% več, kot znašajo poprečni OD v železarni. Najnižje poprečne čiste OD ima prav tako TOZD družbeni standard, in sicer 6.227 din, kar je za 29,4% manj, kot znašajo poprečni čisti OD TOZD jeklarna, in za 18,5% manj, kot znašajo poprečni čisti OD železarne.

Najvišji porast osebnega dohodka je imela TOZD pnevmatični stroji, in sicer je znašal indeks 121.

Če si ogledamo podatke o poprečnih OD v obeh tabelah bolj podrobno, ugotovimo, da so leti zaradi različnih metodologij različni, kljub temu da gre za iste TOZD oz. delovne skupnosti. Razlike med višinami poprečnih OD so prikazane v tabeli 3. Vidimo, da je največja razlika pri delovnih skupnostih za gospodarjenje

TABELA 2: POPREČNI MESEČNI ČISTI OD NA DELAVCA V ŽELEZARNI RAVNE V I. POLLETJU 1979 (po metodologiji SDK)

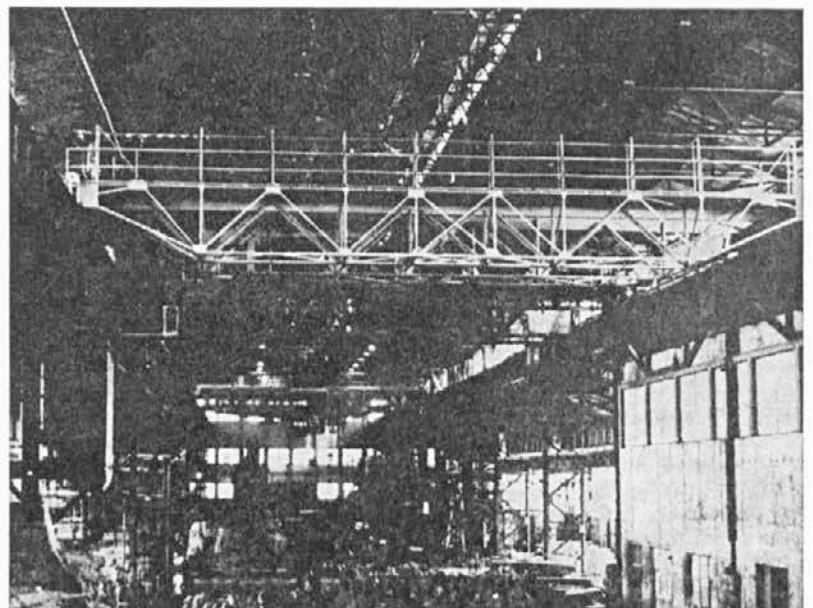
Zap. št.	TOZD ALI DELOVNA SKUPNOST	Poprečni OD (din)	Indeks I.-IV.79 I.-IV.78
1.	jeklarna	8.817	136
2.	jeklolivarna	7.862	133
3.	valjarna	8.247	136
4.	kovačnica	8.392	133
5.	jeklovlek	7.207	134
6.	kalilnica	7.907	137
7.	stroji in deli	7.375	135
8.	industrijski noži	7.436	151
9.	pnevmatični stroji	7.433	121
10.	vzmetarna	7.296	157
11.	rezalno orodje	7.258	133
12.	kovinarstvo	6.544	123
13.	energija	7.870	132
14.	E T S	7.856	135
15.	S G V	7.771	132
16.	transport	7.216	133
17.	raziskave in razvoj	8.293	129
18.	priprava proizvodnje	7.860	133
19.	komerciala	7.164	131
20.	kontrola kakovosti	7.719	131
21.	družbeni standard	6.227	131
22.	finance	7.650	134
23.	gospodarjenje	8.532	136
24.	K S Z	7.025	139
25.	Železarna Ravne	7.643	131

TABELA 3: RAZLIKA V VIŠINAH PRIKAZANEGA POPREČNEGA MESEČNEGA OD V ŽELEZARNI V I. POLLETJU 1979

Zap. št.	TOZD ALI DELOVNA SKUPNOST	Razlika v poprečnem OD %	Razlika v poprečnem OD (din)
1.	jeklarna	4,8	403
2.	jeklolivarna	6,1	454
3.	valjarna	4,9	382
4.	kovačnica	3,3	271
5.	jeklovlek	3,8	267
6.	kalilnica	2,8	219
7.	stroji in deli	2,2	160
8.	industrijski noži	5,4	382
9.	pnevmatični stroji	5,2	366
10.	vzmetarna	4,9	340
11.	rezalno orodje	5,7	394
12.	kovinarstvo	3,3	210
13.	energija	5,6	416
14.	E T S	0,7	52
15.	S G V	1,4	108
16.	transport	-0,7	-53
17.	raziskave in razvoj	4,6	362
18.	priprava proizvodnje	3,7	283
19.	komerciala	5,2	354
20.	kontrola kakovosti	4,2	309
21.	družbeni standard	-1,4	-91
22.	finance	1,0	78
23.	gospodarjenje	6,6	527
24.	K S Z	6,6	434
25.	Železarna Ravne	2,8	206

TABELA 1: POPREČNI MESEČNI ČISTI OD NA DELAVCA V ŽELEZARNI RAVNE V I. POLLETJU 1979 (po metodologiji ŽR)

Zap. št.	TOZD ALI DELOVNA SKUPNOST	Poprečni OD (din)	Indeks I.-IV.79 I.-IV.78
1.	jeklarna	8.414	129,4
2.	jeklolivarna	7.408	125,7
3.	valjarna	7.865	130,7
4.	kovačnica	8.121	127,8
5.	jeklovlek	6.940	128,7
6.	kalilnica	7.688	126,9
7.	stroji in deli	7.215	129,8
8.	industrijski noži	7.054	127,0
9.	pnevmatični stroji	7.067	127,0
10.	vzmetarna	6.956	128,6
11.	rezalno orodje	6.864	128,1
12.	kovinarstvo	6.334	122,2
13.	energija	7.454	121,3
14.	E T S	7.804	129,5
15.	S G V	7.663	126,4
16.	transport	7.269	125,7
17.	raziskave in razvoj	7.931	125,1
18.	priprava proizvodnje	7.577	125,4
19.	komerciala	6.810	123,6
20.	kontrola kakovosti	7.410	125,5
21.	družbeni standard	6.318	137,5
22.	finance	7.572	128,5
23.	gospodarjenje	8.005	129,3
24.	K S Z	6.591	128,6
25.	Železarna Ravne	7.437	127,3

Stari del kovačnice

in KSZ, in sicer znaša 6,6%, kar pomeni, da so poprečni OD po metodologiji SDK za ta procent višji od poprečnih OD po naši metodologiji. Najmanjša razlika pa je v TOZD ETS, in sicer 0,7%. Zanimivo je, da imamo razliko tudi v negativni smeri, kar pomeni, da so poprečni OD po metodologiji SDK manjši kot poprečni OD po naši metodologiji. Največja razlika v negativni smeri pa je pri TOZD družbeni standard, in sicer (minus) -1,4%. Razlike v poprečnem OD, izražene v dinarjih, kot je razvidno v drugi koloni, pa se gibljejo od -91 din pri TOZD družbeni standard, do 527 din pri delovni skupnosti za gospodarjenje.

Glede na to, da je naš današnji sestavek zadnji v analizi naših osebnih dohodkov, poskušajmo podati zaključne ugotovitve o višini naših poprečnih OD. Kot je razvidno iz prejšnjih številčk Informativnega fužinarja, so naši obračunani poprečni OD v I. polletju 1979 bili za 29,1% višji od poprečnih OD v Sloveniji, izplačani OD pa so bili za 4,8% višji od poprečnih OD v občini.

V primerjavi s poprečnimi OD gospodarstva pa so naši poprečni obračunani OD bili za 33,5% višji od jugoslovanskega poprečja, za 11,1% višji od slovenskega poprečja, izplačani OD pa so bili za 4,3% višji od občinskega poprečja.

V primerjavi s poprečnimi OD industrije in rudarstva pa so naši poprečni obračunani OD bili za 38,4% višji od jugoslovanskega poprečja, za 15,7% višji od slovenskega poprečja, izplačani OD pa so bili za 1,7% višji od občinskega poprečja.

V primerjavi s poprečnimi OD železarn pa so naši poprečni ne-

to OD brez boleznin bili za 27,3% višji od jugoslovanskega poprečja, poprečni obračunani OD pa so bili za 5,8% višji od poprečnih OD Slovenskih železarn.

Na osnovi navedenega in kljub težavam pri primerjanju zaradi različnih metodologij prikazovanja OD lahko rečemo, da naš poprečni OD ni niti tako slab v primerjavi z drugimi in da je vprašljivo, ali so kritike na račun nizkega OD (vsaj poprečnega) upravičene.

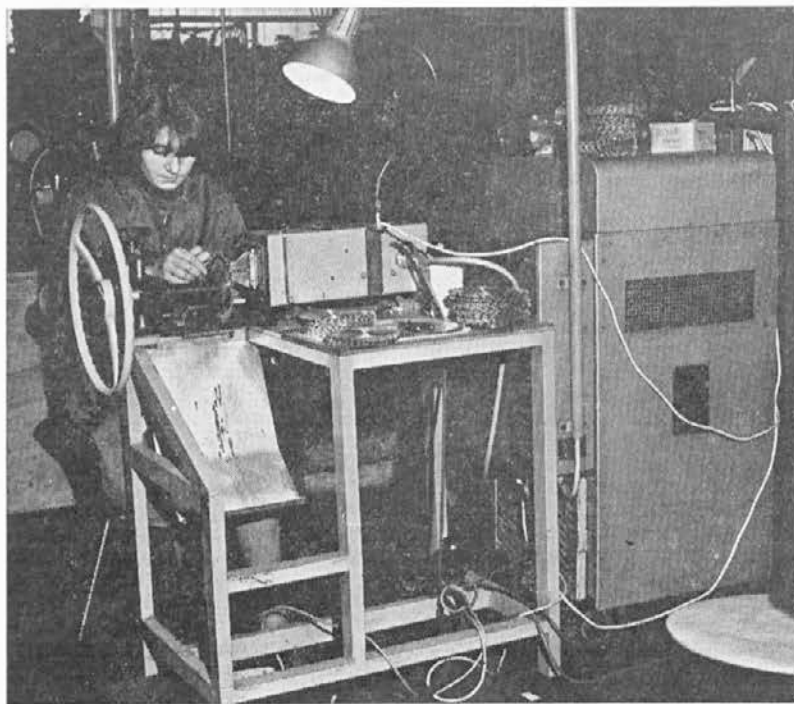
Če še upoštevamo, da so se nam v zadnjem času poprečni OD precej dvignili, potem še težje rečemo, da imamo nizke poprečne OD (nasproti drugim). Res pa je, da poprečni OD ne dajejo najboljših slike o naših OD, kajti v poprečju se lahko marsikaj skriva in bi zato poleg poprečnih OD morali prikazati tudi najvišje in najnižje osebne dohodke ter tudi strukturo delavcev po velikosti čistega osebnega dohodka.

Ker pa nam sama primerjava poprečnih OD ne da slike o upravičenosti (ali neupravičenosti) višine naših poprečnih OD, je potrebno, da izdelamo tudi analizo ustvarjanja dohodka, kajti kot vemo, ni vseeno, koliko kdo ustvarja in koliko kdo deli.

Prav tako bi morali izdelati tudi analizo gibanja realnih OD, kajti kot vemo, so življenjski stroški v različnih krajih države tudi precej različni, in lahko npr. v Sloveniji kljub višjemu poprečnemu OD slabše živimo kot drugje, kjer so poprečni OD nižji.

Šele na osnovi teh analiz bi lahko dobili odgovor, kakšni so naši osebni dohodki in ali so le-ti takšni, kot si jih zaslužimo.

Aleksander Jug

Iskreno čestitamo vsem sodelavkam ob dnevu žena

splah nimamo naročil. Ne bi mogli izpolnjevati naročil o prevzetem asortimanu. To bi bile hude posledice za izvoz, za gospodarstvo in naš zasebni žep. V glavnem izvažamo samo kvalitetna jekla. Če bi pa tega ne mogli več, bi ostali tudi brez deviz. Ze zdaj je hudo, saj za dolar izvoza lahko uvozimo le za 95 centov. Lani smo imeli 14 milijonov \$ izvoza na konvertibilni trg in 27 milijonov \$ uvoza.

»Hude skrbi povzročajo režimska dovoljenja, ki bodisi pridejo pozno ali pa sploh ne. Nam laikom pa še to ni jasno, kaj režimska dovoljenja so.«

»Z režimskimi dovoljenji se štiti domača proizvodnja. To so RK (blagovni kontingenti) in že ime pove, da ZIS odredi količino blaga, ki se bo smela uvoziti v tekočem letu. Nanaša se predvsem na surovine in artikle, kjer gre za manjšo obdelavo. Drugi najpomembnejši je za nas devizni kontingent, pomeni pa, da nam ZIS odobri višino zneska za uvoz določenih artiklov. Razdeljujejo se kontingenti na podlagi planov in specifikacij na posamezna poslovna združenja. Ta skličejo potrošnike in proizvajalce, ki se potem dogovorijo, kaj se v okviru teh kontingentov lahko uvaža.

Kontingenti se pa ne povečujejo, ampak vsako leto zmanjšujejo, ker se s tem proizvajalci skušajo ščititi. Letos se ti dogovori začnejo šele v marcu, ta čas pa si pomagamo z avansi.

Če režimskih dovoljenj ni, ne moremo uvažati. S tem smo prizadeti pri ferolegurah, kot so: specialni feromangan, feromolibden, kalcij - silicij - to so najvažnejše legure, potem so še grafitne elektrode, ognjeodporni materiali, vse naštetu pa služi za neposredno proizvodnjo jekla. Vendar tu še kar gre. Huje je pri deviznih kontingentih za rezervne dele, ki jih v železarni rabimo za predelavo jekla in gotove izdelke. Sem štejemo trde kovine, razno orodje, dele za stiskalnice in brusne plošče. Imamo pa na srečo to ugodnost, da imamo svojega predstavnika v komisiji za

razdelitev kontingentov za brusne plošče. To ogromno pomeni. Sicer pa imamo velike težave v RO Prevalje, orodjarni in pri izdelavi stiskalnic. Ravno pri slednjih je ta čas največ težav, kjer so, žal včasih tudi nepravilna naročila iz tozda velik vzrok za zagato.

In še to: kontingent se ne deli v tuji valuti, ampak v dinarjih, in tu moramo upoštevati stalne spremembe tečajev tujih valut v našo škodo.

»So naše surovine nasploh kvalitetne ali pa moramo kdaj vzeti tudi slabe samo zato, da bi proizvodnja ne zastala?«

»Kvalitetne so, ker slabih sploh ne jemljemo. Nasprotno, če so doma slabe, jih raje uvozimo. Celo neprimerno prej jih dobimo iz uvoza kot od domačih proizvajalcev.

Če že plačamo v devizah, si ne moremo privoščiti, da bi kupovali slabo. Še nikdar nismo pristali na nabavo manj vrednih materialov. Seveda pa ne vemo, kaj še bo.«

»Tovarišica Krauberger, hvala za pogovor!«

Zlatka Strgar

IZREKI

Kultura zahteva, da se lepota družu z resnico.

Globerti

Tisti, ki je povsod, ni nikjer.

Seneca

Delaj tisto, kar delaš.

Latinski pregovor

Soba brez knjige je podobna telesu brez duše.

Cicero

Magija jezika je najnevarnejša vseh čarovnij.

Lytton

Ne pozablajmo, da civilizacija še ni kultura.

Masarik

NAŠ POGOVOR:

Križi in težave našega uvoza

Če ni pralnega praška, če ni ovitkov za mleko, če manjka mesa in če sploh česar koli zmanjka, takoj zaženemo vik in krik. Pa vendar s temi majhnimi pomanjkanji še daleč ni ogrožen naš obstoj, kvečjemu naša razvajanost. Lahko pa eksistenco temeljito ogrozi pomanjkanje surovin, ki jih potrebujemo za proizvodnjo v železarni. Kako je torej z njimi, o tem je tekla beseda s tovarišico Betko Krauberger, vodjo uvozne službe.

»Vse pogosteje slišimo o težavah pri preskrbi s surovinami. Za nas so najpomembnejše nekatere ferolegure, staro železo pa tudi reprodukcijski material. Se lahko zgodi, da bi karkoli od tega na vsem lepem zmanjkalo?«

»Lahko se zgodi. Posledice bi bile hude. Če zmanjka ferolegur, bi najbrž morali spremeniti proizvodni program. V tem primeru bi delali navadna jekla, a vedeti je treba, da smo vezani s pogodbami na izvoz kvalitetnih jekel. Lahko si je torej predstavljati

posledice. Ta čas nam grozi pomanjkanje ferovanadija. Od uvoznih repromaterialov so najpomembnejše grafitne elektrode. Če zmanjka teh, obstanejo vse peči. In te so zdaj naša največja skrb, kajti obstaja možnost, da bi jih zmanjkalo iz naslednjih vzrokov: pomanjkanje deviz, nepravčasna naročila in skarteliziranost evropskih proizvajalcev, ki so čudno nabrušeni glede cen. Mi nasprotujemo kartelnim cenam, oni pa so se zedinili ravno zato, da bi dosegli višje cene. Tu si ne moremo kaj pomagati. Potrošnja grafitnih elektrod kljub stalni izboljšavi kvalitete rapidno narašča. Skrajni čas je, da bi uvedli ustrezne ukrepe za manjše porabe elektrod. Potrošnja je namreč prevelika. Če so pa elektrode slabe, bi jih morali reklamirati. Zdaj stane ena elektroda 67 din, v polletju bo gotovo več kot 70 din.«

»Koliko in kako nas prizadene občasno pomanjkanje surovin?«

»Lahko nas hudo prizadene. Delati bi morali nekaj, za kar

IZ OO ZKS V ŽELEZARNI:

Akcija komunistov spreminja razmere v TOZD

V TOZD rezalno orodje na Prevaljah smo se tokrat pogovarjali s sekretarjem osnovne partijske organizacije **Francem Fajmutom**, ki je odgovoril na nekatera aktualna vprašanja o delu OO ZKS in TOZD.

»Tovariš sekretar, tudi v TOZD rezalno orodje komunisti že leta ugotovljate, da imate glede na število zaposlenih malo komunistov. Med vašimi vrstami pa je malo mladih delavcev.«

»V TOZD rezalno orodje je v tem trenutku zaposlenih 319 delavcev. Res pa je, da je glede na število zaposlenih malo komunistov. V našo osnovno organizacijo jih je trenutno včlanjenih le 27, kar menim, da je daleč premalo. Je pa naša osnovna partijska organizacija po starostni strukturi razmeroma mlada. Drži ugotovitve, da je iz neposredne proizvodnje malo mladih delavcev — komunistov. Da je naša osnovna organizacija tako maloštevilna, je vzrok predvsem v fluktuaciji zaposlenih. Seveda pa s tem ni rečeno, da naših partijskih vrst ne bomo poskušali okrepiti.«

»Zadnje čase ste komunisti precej kritično spregovorili o informiranosti znotraj TOZD, predvsem pa o delovanju delegatskega sistema. Kaj vas pri tem moti?«

»Res smo tudi v naši OO ZKS temu vprašanju posvetili zadnji čas veliko pozornosti. Celo zadovoljili smo člane osnovne organizacije, ki bodo bdeli nad pravilno in pravočasno informiranostjo znotraj TOZD in bodo usmerjali delegate. Da bi delegatski sistem deloval, kot mora tudi pri nas, smo za pravilno in uspešno delovanje sprejeli celo akcijski program. Mislim, da je glavni vzrok nedelavnosti in nezainteresiranosti delegatov do delegatske funkcije že v samem kadrovanju. Za-

to menim, da bomo temu vprašanju morali v bodoče posvetiti veliko več pozornosti. Predvsem bomo za svoje delegate izvolili res take delavce, ki bodo delegatsko funkcijo tudi v redu opravljali.«

»Koliko je resnice v tem, da se mladi v vaši TOZD pritožujejo, češ da se komunisti premalo zanimajo za njihovo delo?«

»Odkrito povedano, tudi v tej ugotovitvi je nekaj resnice. Tudi sam menim, da smo se komunisti v preteklosti premalo ukvarjali in sodelovali z mladimi. Moram pa reči, da pa vendar imamo v osnovni organizaciji ZKS vzpostavljeno obojestransko informiranje o njihovem in našem delu. Še najbolj sigurna in stalna vez pa je predsednik OO ZSMS, ki je vedno vabljeno na seje partijske osnovne organizacije. Žal moram priznati, da pravega učinka v medsebojnem sodelovanju res ni bilo. Glede na to, da je celoten naš kolektiv razmeroma mlad, smo morali tudi komunisti v preteklosti reševati nekatere probleme, katerih bi se sicer morali dotakniti mladi v osnovni organizaciji ZSMS. V mislih imam zaključni račun in podobne delovne in politične akcije. Pri vsem tem pa je sigurno, da delo neke osnovne organizacije ZSMS ne more temeljiti na željah posameznikov, ampak je težišče dela vseh političnih delavcev, to je v aktualnih nalogah in pri večanju proizvodnje. Pri slednji nalogi mladi v naši TOZD vsaj do sedaj še niso resno spregovorili. Menim, da bi lahko tudi iz vrst mladih prihajalo več pobud za sprejem primernih mladincev v članstvo zveze komunistov, saj vemo, da so nekateri med njimi pripravljeno delovati v naših vrstah.«

»Tudi v TOZD rezalno orodje ste že pred časom napovedali bor-

bo proti vsem tistim delavcem, ki tako ali drugače kalijo medsebojne odnose. In proti tistim, katerim je 'deveta briga' delovna in tehnološka disciplina?«

»Takšnih delavcev, ki jim je delovna in tehnološka disciplina deveta briga, v naši TOZD ni! Res pa je, da izstopajo nekateri posamezniki, ki si premalo prizadevajo za izboljšanje tehnološke in delovne discipline. Proti tem smo že pričeli ukrepati. Smatram pa, da nekaterim naši ukrepi niso zašle ali pa jih jemljejo le kot formalnost. Mnenja sem, da je premalo to, da jih obravnavamo samo komunisti, ampak bi morali proti njim nastopiti vsi v tozdu.

Letos bomo na Prevaljah v celoti opustili proizvodnjo pil in se preusmerili na rezalno orodje. Za to preusmeritev smo pri šolskem centru na Ravnah že organizirali dopolnilno izobraževanje delavcev. Tako je bilo za dopolnilno šolanje predvidenih okrog 80 delavcev. Sedaj šolanje obiskuje le okrog 40 delavcev. Ze to kaže na slab odnos do izboljšanja tehnološke discipline.«

»Pri katerih aktualnih nalogah ste bili zadnje čase prisotni komunisti?«

Franc Rotar

SPOZNAVAJMO ŽELEZARNO RAVNE:

Naše surovine — odkod in za kaj

Anketa naše kadrovske službe »kako doživljamo tozd« je pri precej velikem odstotku naših delavcev pokazala vrzeli v poznavanju naše železarne nasploh, posebej pa njenih proizvodnih procesov in njihove medsebojne povezanosti. Čeprav je bilo ob raznih priložnostih o tem že veliko napisano, (tudi vse tozde smo že predstavili), si res ne moremo dovoliti, da železarji ne bi poznali železarne. Zato bomo v Fužinarju v kratkih sestavkih povzeli nekaj najbolj bistvenih značilnosti naše tovarne.

Povsod so na začetku surovine. Pri nas staro železo in legure. Toda naj več o tem pove ravnatelj tozda jeklarja dipl. inž. **Vlado Rac**, ki je pri nas poklican za to.

»Osnovna surovina je staro železo. Za predvideno plansko proizvodnjo ga letno potrebujemo nekaj več kot 200 tisoč ton. V SFRJ ga bomo v letu 1980 kupili predvidoma 80 tisoč ton, od Brodospasa 27 tisoč ton, iz Bolgarije in ZSSR 28 tisoč ton, na domačem trgu še 15 do 20 tisoč ton grodlja, imeli pa bomo tudi okoli 70 tisoč ton lastnih odpadkov v železarni.

Naslednja najpomembnejša surovina so ferolegure. Jeklarja porabi okoli 40 kg ferolegur na tona jekla, torej skupno okoli 9 tisoč ton ferolegur. Del ferolegur kupujemo v Jugoslaviji. To so ferokromi, ferosilicij, feromangan, aluminij in silikokrom. Feromolibden, ferovolfram, ferovanadij, nikelj, kobalt in druge legure pa kupujemo v inozemstvu, predvsem na konvertibilnem trgu.

»Osnovna naloga, s katero smo se zadnje čase ukvarjali komunisti, je bila težki ekonomski položaj, v katerem se nahajamo naša TOZD, in naloge pri sprejemanju novih samoupravnih aktov. Menim, da smo tu bili komunisti več ali manj uspešni. Posebno nalogo pa smo si zadali na konferenci OO ZKS, ko smo si porazdelili področja dela in nalog. Te zadolžitve obvezujejo vsakega komunisto, da se bo aktivno vključeval v delo delegacij, družbenoekonomske odnose in SLO.«

»Katerim nalogam pa se boste posvetili v naslednjem obdobju?«

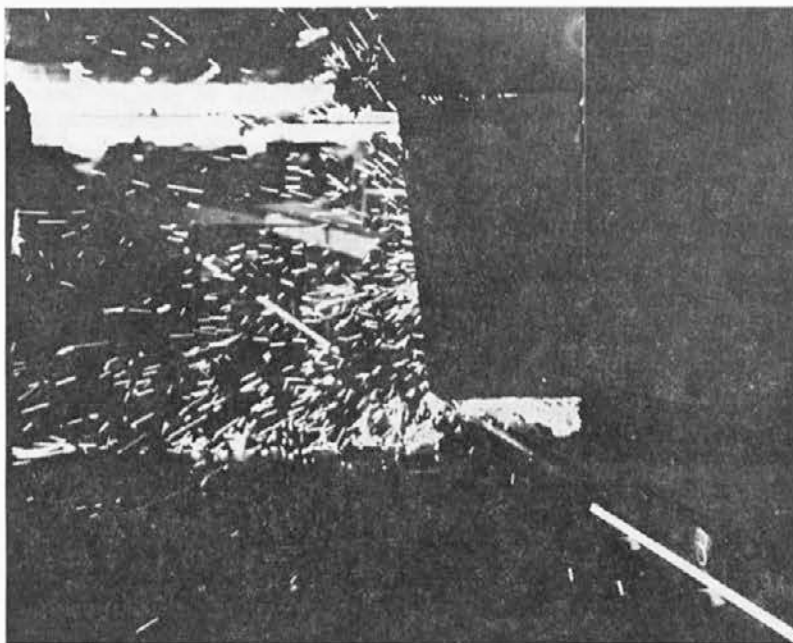
»Naša prioriteta naloga ostaja urejanje ekonomskega položaja TOZD. S tem pa tudi postane skupna naloga za ZKS, ZSMS, zvezo sindikatov in drugih izboljšati delovno in tehnološko disciplino in ne nazadnje z enako odgovornostjo za dvig produktivnosti. Kako in kaj, smo se že veliko pogovarjali, ter zavzeli nekatera konkretna stališča in zadovoljili odgovorne v TOZD. Tudi političnemu izobraževanju bomo v bodoče posvetili dosti več pozornosti, saj je to postala stalna naloga vseh komunistov.«

Najhujši problem pri nakupu ferolegur je nekonstantna cena, saj smo lani doživeli pri feromolibdenu in kobaltu celo 6-kratno povišanje cen.

Da bi odštevali manj deviz za legirane odpadke, smo se odločili, da jih skušamo dobiti čimveč doma iz vse Jugoslavije. Za leto 1980 nabaviti okoli 10 tisoč ton legiranih odpadkov na domačem trgu. Po proizvodnem programu pa bi teh legiranih odpadkov lahko poleg teh, ki nastanejo v železarni, kupili in uporabili okoli 15 tisoč ton na domačem trgu. Problem nabave legiranih odpadkov je v nedoslednem sortiranju le — teh pri imetnikih. Naš interes je, da kupimo čimveč odpadkov doma, zato smo tudi zastavili široko akcijo po vsej Jugoslaviji. Legure potrebujemo zato, da lahko zadovoljimo domače in tuje kupce naših proizvodov, ki zahtevajo jekla različnih kvalitete, legiranih z različnimi elementi.

Naši jeklarji znajo delati okoli 300 različnih vrst jekel (druge železarne delajo precej manj vrst). V večini primerov izdelujemo letno okoli 200 vrst, sposobni pa smo delati tudi vrste, ki jih v našem proizvodnem programu ni, če bi bili taki interes tržišča.

In še nekaj o organizaciji. Jekla delamo v dveh jeklarnah. V jeklarni I imamo tri elektro obločne peči (25-tonsko, 10-tonsko in 5-tonsko) in dve indukcijski peči. Jeklarja I proizvaja surovo jeklo za kovačnico, valjarno in livarno. Jeklarja II daje surovo jeklo predvsem za valjarno. V sklop jeklarn spada še EPZ po-

Jeklo se iskri

Zanesljivost proizvodnih sistemov in vzdrževanja

Poostreni ekonomski odnosi, ki so posledica vedno višjih cen energije in surovin, kakor tudi vedno večjih kapitalnih naložb v proizvodne naprave, postavljajo za optimalno izkoriščanje teh naprav vedno ožje in ostreje zahteve. Vsak nepredviden izpad zaradi kakršnekoli okvare lahko bistveno spremeni še tako prehtano ekonomsko računico.

Vsaka proizvodna naprava oz. stroj je kompromis med tehniškimi možnostmi in ekonomsko upravičenostjo: hiter razvoj novih tehnologij zahteva gradnjo naprav s kratko ekonomsko življenjsko dobo oziroma gradnjo naprav s ciljano življenjsko dobo, v kateri se dosežajo maksimalni učinki ob največji izkoriščenosti materiala in energije. Specifične obremenitve se premikajo vedno bližje mejnim vrednostim: ti pomiki so posledica tako naraščajočih stroškov kakor tudi popolnejše konstrukcije in skrbnejših izračunov. Kljub našemu vse popolnejšemu obvladovanju obremenitev prihaja v eksploataciji strojev in naprav do nepredvidenih dogodkov, ko nam odpovedo elementi proizvodnih sistemov pred predvidenim potekom njihove pričakovane življenjske dobe. Vzroke okvar, ki prekinjajo normalni obratovalni cikel, lahko delimo v tri skupine:

- sistemske tehniške napake, t. j., napake v konstrukciji, v izračunu, v izdelavi ali v sestavi;
- napake v eksploataciji, t. j. zaradi staranja, obrabe, prevetkega segrevanja itd.;
- napake zaradi nepravilne stredbe in nepravilnega vzdrževanja.

Na podlagi statističnih podatkov nekaterih zapadnih zavarovalniških družb (Allianz Versicherung) lahko za skupino električnih strojev in elektriških inštalacij ugotovimo, da se pogostnost zgornjih napak giblje nekako v razmerjih 45 : 45 : 10, da pa je razpored njihovih materialnih škod v razmerju 70 : 15 : 15. Presenečajo predvsem zelo prisotne in materialno zelo boleče sistemske tehniške napake. Domače izkušnje govore o bolj enakomerni razdelitvi pogostnosti, ki gre predvsem na račun napak v eksploataciji in nepravilne stredbe, kar si je mogoče razložiti z dejstvom, da se sistemske napake pokažejo že v začetku obratovanja stroja ali postroja in da je starost domačih proizvodnih naprav relativno visoka.

stopek (pretaljevanje pod žlindro), s čimer se doseže visoka čistoča jekla, ki ga uporabljamo za posebne namene. Za valjarno liemo tekoče jeklo v 1,5-tonske in 2-tonske ingote, za kovačnico pa ingote od 250 kg do 14 ton.

Toliko torej za začetek. Prihodnjič pa morda stopimo po poti ingotov in pogledamo, kaj se z njimi dogaja naprej.

Z. Strgar

Če naj bo naš cilj preventivno preprečevanje nepredvidenih dogodkov na proizvodnih napravah in postrojih, ki imajo za posledico tako izpad proizvodnje kakor tudi nastanek škode, potem je potrebno predvsem ugotoviti in analizirati vzroke teh dogodkov.

Sistemske tehniške napake se pri gradnji elektrotehniških naprav in inštalacij pričnejo pri načrtovanju in projektiranju, najpogosteje zaradi premajhnega poznavanja zahtev in razmer, ki bodo v eksploataciji nastale.

Premalo nam je v zavesti, da je polovica projekta razčiščena projektna naloga in da predstavlja projekt sintezo.

Pri obravnavi sistemskih napak moramo imeti pred očmi dejstvo, da predstavlja vsaka naprava ali stroj organski sistem, ki je sestavljen iz elementov omejenega trajanja. Življenjsko dobo elementov merimo s poprečnimi obratovalnimi urami, s številom manevrov itd. Glede na nastanek napake jih delimo v štiri razrede:

- zelo majhna verjetnost napake: manj kot ena napaka na 10 milijonov obratovalnih ur (1150 let),

Dobro kaže

- majhna verjetnost napake: ena napaka na 100.000 do 10 milijonov obratovalnih ur (11,5 do 1150 let),

- srednja verjetnost napake: ena napaka na 10.000 do 100.000 obratovalnih ur (1,15 do 11,5 let),

- velika verjetnost napake: ena napaka na manj kot 10.000 obratovalnih ur (1,15 let).

Če želimo neki sistem analizirati glede na obratovalno zanesljivost, moramo poleg verjetnosti nastanka defektov na posameznih elementih (Failer Effect) upoštevati še, kako vsaka taka napaka vpliva na zanesljivost sistema (Failure Mode). Tudi tu ločimo štiri razrede:

- nima vpliva,
- vpliv je neznamen; mogoče ga je kompenzirati,
- vpliv je kritičen; samo izredni posegi preprečujejo nevarnost,
- vpliv je katastrofalen; sistem ob tem razpade.

Tako zgrajena logična shema vzrokov in posledic, ki nam jo da metoda, ki se imenuje drevo napak (Fault Tree), se da matematično zajeti po pravilih Boolove algebre. Kritično pot predstavlja ona veriga dogodkov, ki da največjo vsoto verjetnosti nastanka katastrofalnega dogodka. Pri tem predstavljajo členi »ali« (vsota »ali«), vsoto posameznih verjetnosti, členi »in« pa produkt posameznih verjetnosti. Nastanek kritičnega dogodka je ob »in« verigi dogodkov manj verjeten od verjetnosti posameznih dogodkov, saj morajo ti za realizacijo posledice nastopiti istočasno. Pri »ali« verigi dogodkov pa je verjetnost kritičnega dogodka večja od verjetnosti zatajitve posameznega člena, saj se verjetnosti enostavno seštevajo.

Seveda se v običajni praksi takšne verjetnostne analize redko izdelujejo. Vendar nam tudi že same zakonitosti o povečanju ali zmanjšanju verjetnosti nastopanja napak govore, na kaj je potrebno pri snovanju sistemov paziti, da se jim povečuje obratovalna zanesljivost.

Posebni varnostni sistemi, npr. krmiljenje obdelovalnih strojev, stiskalnic, dvigalnih naprav itd., zagotavljajo tudi ob nastanku okvar na posameznih elementih le nenevarno zaustavitev obratovanja, ker imajo sistemi vgrajene t. i. samozaščitne blokade, ki ob zaščitni verigi ostalih varnostnih pogojev zagotavljajo veliko obratovalno zanesljivost kakor tudi visoko delovno varnost. Zmotno je zato mnenje, da edinole uporaba elementov s čimvečjo življenjsko dobo zagotavlja veliko obratovalno zanesljivost. Napotki, ki nam jo da verjetnostna analiza, so strnjeni v Morphijeve zakon, ki pravi: Če je kakršnakoli možnost, da lahko gre kaj napak, bo zagotovo šlo. (If anything can go wrong it will).

Preprečevanje sistemskih napak pri gradnji elektrotehniških naprav in inštalacij se zato začne s poznavanjem zakonitosti, materialov in izmenjav izkušenj med proizvajalci in uporabniki teh naprav in inštalacij.

Napake v eksploataciji so zelo raznolike; sem uvrščamo škode zaradi zatajitve zaščitnih naprav, poškodbe zaradi obrabe, erozije, staranja, kakor tudi posledice zaradi delovanja škodljivih zunanjih vplivov, kot so poškodbe, deformacije, prenapetosti. Pogostnost teh napak na elektro napravah in elektro inštalacijah je v primerjavi npr. z mehanskimi okvarami večja, vendar so materialne škode, ki s tem nastopajo, manjše. To govori o relativno večji občutljivosti elektro naprav in inštalacij. Če največji delež okvar za skupino generatorjev, izmeničnih in še posebej enosmernih motorjev in transformatorjev spada pod sistemske napake (t. i. tovarniških napak je tu 50 do 70 % vseh primerov), potem je pri elektriških inštalacijah najizrazitejši delež okvar zaradi zunanjih vplivov, kot so mehan-

Vrsta

ske poškodbe in prenapetosti (70 % vseh primerov).

Obraba gibljivih električnih delov kot vzrok okvare nastopa pogosteje le pri enosmernih motorjih in stikalih, staranje kot vzrok okvar pa je izrazito pri vseh motorjih; pri izmeničnih motorjih nastopajo okvare zaradi tega najpogosteje na statorskih navitjih (25 % vseh okvar), pri enosmernih motorjih pa na rotorskih (16 % vseh okvar). Kot poškodba navitja elektromotorja zaradi staranja se smatra, če se navitje poškoduje po 15 letih obratovanja. Staranje izolacij navitij je v neposredni zvezi s temperaturnim režimom obratovanja stroja (Montsingerjev zakon) kakor tudi z vlažnostjo navitij.

Preprečevanje nastanka okvar je v tej fazi predvsem v metodah nadzora in zasledovanja obratovalnih parametrov (pritisk, temperatura, tok, napetost, moč, čas), ki se morajo gibati znotraj nazivnih vrednosti in pogojev obratovanja (mazanje, hlajenje), ki morajo biti izpolnjeni v mejah normale. Vsako spremembo teh vrednosti v eksploataciji je treba analizirati in odstraniti vzroke. Zato je potrebno: stalno nadzorovati in kontrolirati merne, regulacijske in zaščitne naprave; opravljati preglede v rednih časovnih intervalih vseh onih komponent, ki so podvržene obrabi ali staranju; zasledovati in ugotavljati (s posebnimi merilnimi metodami ali statistično) dotrajnost komponent, kar pomeni pravočasno odkrivanje slabih mest v pogonskih in inštalacijskih sistemih. Preventivna odprava obratovalnih zastojev ali celo nesreč je zato mogoča le, če se dovolj zgodnja spoznanja in ugotovitve navežejo na pravočasno perfekcijo oziroma rekonstrukcijo.

(Se bo nadaljevalo)
Janez Bratina, dipl. ing.

glasilo mladih delavcev železarne ravne

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto VII

Ravne na Koroškem, 1. marca 1980

Št. 2

»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Jože Jurak, Zdravko Fajmut, Vida Kovač, Karlo Krevh in Silvo Jaš, ki je odgovoren tudi za vsebino Mladega fužinarja

Vse akcije mladih v železarni bodo povezane s stabilizacijo

Kar nekako v navadi je že, da ob začetku leta podrobneje spregovorimo o delu mladih v železarni, o organiziranosti mladih na vseh področjih njihovega dela in življenja ter ne nazadnje tudi o KS OO ZSMS, ki jih združuje v neko celoto.

Kljub temu, da je imel JOŽE JURAK, predsednik KS OO ZSMS, ob našem obisku polne roke dela v svojem tozdu, je naš pogovor vendarle potekal izredno pestro ter prisrčno. Kako tudi ne, ko pa je takšen tudi Jože.

Praden sva se sploh začela pogovarjati, je bežno omenil tudi nekatere važne akcije mladih v lanskem letu. Teh je bilo kar precej, med njimi dvodnevni tabor mladih železarjev, ki je kljub slabemu vremenu dobro uspel, čeprav je bila ta oblika usposabljanja mladih za področje SLO in DS prvičkrat organizirana. Tako smo kot organizatorji imeli tudi določene probleme. Druga takšna akcija, ki nam je onemogočila skoraj četrtino vsega programa, je bil odhod štafete mladosti z najlepšimi pozdravi tovarišu Titu prav z Raven, poleg tega pa smo imeli v jeseni še nepredvideno srečanje mladih jugoslovanskih železarn, ki je bilo prav tako na Ravnah.

»In kaj načrtujete v letošnjem letu kot letu stabilizacije?«

»Letos bomo dali največji poudarek idejnopolitičnemu delu, družbenoekonomskim odnosom ter ljudskemu odporu in družbeni samozaščiti. Idejnopolitično delo, usposabljanje mladih ter družbenoekonomski odnosi so v tesni povezavi in prav zategadelj pripravljamo tri do štiri seminarje, na katerih bomo poskušali vključiti kar največ mladih. Na področju ljudskega odpora in družbene samozaščite bomo tudi letos organizirali zimski in letni tabor mladih železarjev na območju Uršlje gore, na katerem bomo mlade spet usposabljali za primer izrednih razmer. Prav tako pa bomo tudi v prihodnje usposabljali vodstva OO ZSMS, da se te ne bi udeleževale akcij na nivoju KS, temveč da bi dobile svoje mesto in vlogo tudi v tozdu. Tu mislim na vključitev v vsa dogajanja, ker drugače si dela OO ZSMS tudi ne moremo zamisliti. Sami or-

ganizatorji za posamezna področja dela pri KS OO ZSMS so si zastavili svoje programe, ki smo jih na zadnji seji KS tudi obravnavali ter dopolnili. Ti programi sedaj gredo še v razpravo k posameznim OO ZSM, prav tako pa tudi finančni načrt KS.

Tako si je npr. komisija za kulturo v letošnjem letu začrtala določene aktivnosti, s katerimi upamo, da bodo pripomogle k propagandi kulturne dejavnosti, katero bomo poskušali čimbolj približati slehernemu mlademu delavcu. Ena od teh akcij bo tudi razstava likovnikov amaterjev v delovni organizaciji, po možnosti tudi v nekaterih obratih, če bo to seveda možno.

Na področju mladinskega prostovoljnega dela, mladinskih delovnih akcij načrtujemo v aprilu čiščenje delovne organizacije. OO ZSMS bomo s komunalnim oddelkom v železarni očiščevali kraje ki so najbolj onesnaženi, prav tako pa bo tu zajeto tudi območje tozdov. V juniju se načrtuje občinska akcija čiščenja Meže, v kateri bomo prav tako sodelovali. Naši mladinci bodo sodelovali tudi v brigadi »Norbert Veber«, ki jo sestavljajo mladi iz vseh jugoslovanskih železarn, medtem ko bomo naše delovanje z OK ZSMS morali omejiti na manjše število, saj ugotavljamo, da si v času stabilizacije vendarle ne bomo mogli več toliko privoščiti, kot smo si do sedaj. Vključiti pa bomo morali več študentov in dijakov, tako da bodo tokrat le-ti nosili levji delež celotnega mladinskega prostovoljnega dela.«

Pogovarjal se je Silvo Jaš

Brezskrbno otroštvo

Akcijski program dela ZSMS v letu 1980

JANUAR

Priprave na tekmovanje »Prežihova bralna značka«. Dogovarjanje za literarni bilten (napotila, kako in kdaj naj bi mladi pisali). Pripravi organizator za kulturo.

Prvenstvo v sankanju. Organizira organizator za šport in rekreacijo.

Enodnevni seminar (vodenje sestankov, vodenje in oblika dela s članstvom, religija in klerikalizem ter kadrovska politika in zaposlovanje). Organizirata in izvedeta organizatorja za IPD in DEO.

FEBRUAR

Pohod »Koroška v zimi '80«. Organizirata skupaj komisija za LO in DS pri OK ZSMS ter organizator za LO in DS pri KS OO ZSMS.

Prvenstvo v sankanju pripravi organizator za šport in rekreacijo. Sodelovanje na proslavah (Prežih, Prešeren).

Organiziranje javne tribune. Organizira in izvede organizator za kulturo.

MAREC

8. marec — obdaritev mater-partizank in mater padlih partizanov. Izvršijo OO ZSMS po zadolžitvah organizatorja za LO in DS pri KS OO ZSMS.

8. marec — dan žena — recital v železarni. Izvede organizator za kulturo skupno s komisijo za kulturo pri svetu sindikata v železarni.

Prvenstvo v šahu.

Izlet v Planico — ogled skakalne tekme, poletov. Organizira organizator za šport s pomočjo OO ZSMS.

Enodnevni seminar (načini in koordinacija dela OO ZSMS — KS OO ZSMS v železarni — KK Ravne, kolektivno vodenje in odgovornost na vseh področjih dela ZSMS, stanovanjska politika, razporejanje dohodka s poudarkom na produktivni in akumulativni sposobnosti TOZD). Organizirata organizatorja IPD in DEO.

APRIL

Cankarjev večer — obletnica Cankarjevega rojstva. Izvrši organizator za kulturo skupaj s centrom za klubsko dejavnost pri OK ZSMS.

Dvodnevni tabor. Organizira organizator za LO in DS.

Prvenstvo v streljanju. Organizira organizator za šport in rekreacijo.

Enodnevni seminar (politični sistem SFRJ — vloga subjektivnih sil ZSMS v političnem sistemu — organiziranost in delovanje, svobodna menjava dela, povečanje produktivnosti dela v pozavi z inovacijsko in racionalizatorsko ter raziskovalno dejavnostjo). Organizirata organizatorja za IPD in DEO.

Čiščenje železarne. Izvršijo OO ZSMS po tozdih.

M AJ

Kresovanje ob 1. maju — prazniku dela. Vključevanje v občinski program ter ak-

cija ob mesecu mladosti. Izvrši organizator za kulturo.

Obisk ene od kasarn v Sloveniji ter vključevanje mladih v vrste TO. Organizira organizator za LO in DS.

Majsko srečanje mladine SOZD Slovenske železarne. Organizira jo OO ZSMS v povezavi s KS OO ZSMS železarne Ravne.

Karavana mladih. — Udeleži se je delegacija najzaslužnejših članov OO ZSM.

Problemsko-volilna konferenca KS OO ZSMS železarne.

JUNIJ

Nepredvidene dejavnosti.

S seje KS OO ZSMS

JULIJ

Taktično-orientacijski pohod ob 4. juliju. Kresovanje ob 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega naroda. Organizirata organizatorja za LO in DS ter kulturo.

AVGUST

Obisk na karavli Sonjak ob dnevu granicarjev (15. avgust) s kulturnim pogramom. Organizirata organizatorja za kulturo in DS ter LO.

Prvenstvo v malem nogometu. Organizirata organizator za šport in rekreacijo.

Dvodnevni tabor mladih železarjev. Organizira organizator za LO in DS.

SEPTEMBER

Izdaja literarnega biltena. Zadolžen organizator za kulturo.

Nadaljevanje prvenstva v malem nogometu. Organizira organizator za šport in rekreacijo.

Enodnevni seminar (marksistična vzgoja in idejnopolitično izobraževanje mladih,

podružbljanje LO DS ter vloga mladih v obrambno zaščitnih aktivnostih, pomen informiranja za delovanje političnega sistema, mesto šole v družbenem okolju: šola — KS — združeno delo). Organizirata organizatorja za IPD in DEO.

Športno-kulturno srečanje mladine jugoslovanskih železarne v Smederevu. Organizirata KS OO ZSMS v sodelovanju z organizatorjema za šport in kulturo.

OKTOBER

Ustanovitev lastne dramske skupine v železarni. Izvedeta organizatorja za kulturo v sodelovanju z OO ZSMS.

14. oktober — krajevni praznik — pohod. Organizirata organizator za LO in DS.

Prvenstvo v namiznem tenisu. Organizira organizator za šport in rekreacijo.

Dvodnevni seminar SOZD Slovenske železarne. Udeležence izberejo iz svoje sredine OO ZSMS.

NOVEMBER

Skrb za spominska obeležja. Izvedejo OO ZSMS po dogovoru z organizatorjem za LO in DS.

Odbojarski turnir — KS OO ZSMS železarne, KKŠ Ljubljana, KKŠ Maribor, OO ZSMS Reka-Graben in KS OO ZSMS Gimnazije Ravne. Organizira organizator za šport in rekreacijo.

29. november — dan republike — sodelovanje na proslavi. Organizira organizator za kulturo.

DECEMBER

Pregled dela v letu 1980 in izdelava programa KS OO ZSMS železarne za leto 1981. Zadolžen KS OO ZSMS železarne Ravne.

2. december — obisk karavle Sonjak. Organizirata organizatorja za kulturo in LO ter DS.

Poleg vseh navedenih ter predvidenih aktivnosti se bomo vključevali še v vse aktualne naloge, ki pa jih seveda ni možno terminsko opredeliti, vendar nas obvezujeta za to statut ZSMJ in ZSMS.

OB ROBU:

Mladi fužinar znova izhaja

Ni slabo, če je nekaj slabo. Slabo je, če nihče ne ve, da je slabo.

Takšna misel nas vzpodbuja, da se med seboj čim bolj korenito ter temeljito obveščamo ter s tem ustvarjamo možnost odločanja na vseh ravneh. Verjetno pobudniki glasila mladih delavcev železarne Ravne pred leti niso imeli kaj drugega v mislih, kot da bodo skozenj zagotavljali bolj široko obveščanje. Ne bomo zdaj ocenjevali, kako uspešni smo bili pri tem, saj so se od nastanka pa do danes izmenjale že cele garniture urednikov. Je pa res, da se pojavi občutek praznine, ko Mladi fužinar začasno preneha izhajati (kot že nekajkrat). To pomeni, da smo se nanj navadili, da nam je drag, pa čeprav še tako skromen. Preteklo leto je že kazalo, da bo Informativni fužinar počasi le ovojnica za »mladega«, pa ni bilo tako. Po dobro zasnovanem konceptu je nenadoma izginil s spreda. Nedvomno se je večina bralcev z zanimanjem ustavila pri nenapovedani februarški številki.

A glej ga zlomka! Je res potrebno vselej, ko začenjamo znova, tudi dejansko začeti znova? Najbrž ne! Če smo že nekoč govorili, da bomo z vsemi silami izboljšali koncept tega glasila, bi morali to tudi storiti. Novih urednikov ne moremo postavljati

kot izgovor za ta spodrsljaj, saj mladim v železarni najbrž ni veliko do tega, da bi svoje glasilo imeli za vsako ceno, temveč želijo v njem prebrati takšne sestavke, ki jih bodo temeljito obveščali. Pri tem pa bi bilo koristno upoštevati takšno zasnovo, da bodo mladi dopisniki opozarjali na aktualne družbene probleme z različnimi pristopi. Zakaj ne bi po vzoru »velikih« časopisov poskušali določenega problema prikazati z anketo, objaviti mnenja strokovnjakov za to področje, dodati komentar nekoga od mladih ter na to temo opozoriti že v uvodniku?

Zakaj se ne bi dogovorili, da pri tako skromnem obsegu ne kaže mešati informativnih člankov z literarnimi prispevki? Verjetno bomo dosegli več, če bomo zbrane prispevke mladih literatov zbirali ter jih objavili v posebni literarni izdaji »Mladega fužinarja.« Naj ne moti preveč, če se bodo s svojimi prispevki iz številke v številko pojavljali isti avtorji, spomniti pa nas mora, da je potrebno kljub temu mrežo dopisnikov in sodelavcev razširiti, da bo »Mladi fužinar« postal to, kar mora biti in čemur je namenjen.

Navsezadnje razmislimo tudi o tem!

Stane Bodner

da bi bila boljša povezava in sodelovanje z obema IO sindikata v tozdu.

Če hočemo, da bo mladina v naši OO ZSMS res delala tako, kot si želimo, moramo k sodelovanju pridobiti čim več mladih, jih pritegniti k izvajanju akcij, zagotoviti si moramo tudi dokončno delovanje delegatskega sistema, saj je osnovna naloga ZSMS, da v svoje vrste pridobi čimveč mladih in ne le nekaj posameznikov.

Jože Breznik

Izguba pisatelja Leopolda Suhodolčana je prizadela tudi nas

Težko je, hud ter boleč udarec, če izgubiš človeka, prijatelja, kulturnika, in to sredi njegovega ustvarjanja. Človeka, kakršen je bil Leopold Suhodolčan, ki ni bil samo pisatelj romanov ter mladinske in otroške literature, pa urednik revije Kurirček ter glavni urednik založbe Borec. Bil je več, mnogo več. Zares se še ni dodobra posušila sveža gomila, pod katero so pred kratkim pokopali pisatelja Cirila Kosmača, ko je smrt spet posegla v vrste kulturnih delavcev. Še danes je težko verjeti, da je umrl človek, poln življenja, poln ustvarjalnih načrtov in ki je pisal tako rekoč do zadnjega. Njegova dela ga uvrščajo med najvidnejše slovenske ustvarjalce. Nadvse obsežen je njegov mladinski opus (Ognjeni možje, Deček na črnem konju, Skriti dnevnik, Mornar na kolesu, Naočnik in Očalnik, Sejem na zelenem oblaku...), pa dela za odrasle: Človek na zidu, Svetlice, Med reko in zemljo, Stopinje po zraku, pa najnovejše — Trenutki in leta.

Leopold Suhodolčan nas je nekajkrat obiskal tudi v železarni, in sicer ob podelitvi Prežihovih bralnih značk in še pred nedavnim smo se z njim pogovarjali o letošnji množični podelitvi teh značk, ki naj bi zajela vse OO ZSMS v železarni. In bil je tako kot vedno pripravljen tudi tokrat pomagati,

O delu in nedelu OO ZSMS jeklolivarna

Ugotavljamo, da mladina s svojo aktivnostjo v tej OO ZSMS spi. Morda bi veljalo omeniti nekatere posameznike, ki delajo, vendar so to le eni in isti, ni pa pri vsem tem množičnega dela in akcij. Da pa vse le ne bi bilo videti tako črno, naj navedem, kaj je kljub vsemu delala ta peščica mladincev v lanskem letu. Predvsem smo izpolnjevali naloge ter akcije v okviru KS OO ZSMS železarne, saj nismo imeli izdelanega svojega programa.

Velik poudarek smo dali odhodu štafete mladosti, kjer je v številnih aktivnostih sodelovalo lepo število mladih iz naše OO ZSMS, kar pa je seveda še vseeno premalo za tako veliko TOZD, kot je naša. V Beli krajini sta se dva naša mladinceva udeležila mladinske delovne akcije, sodelovali smo na pohodu v okviru mladinske pohodne brigade železarne ter na tridnevem taboru na Naravskih ledinah v okviru akcije NNNP. Posamezniki so se udeležili tudi raznih seminarjev. Izvršili smo tudi dve samostojni akciji: tekmovanje za Prežihovo bralno značko, kjer je sodelovalo sedem mladincev. Ob slavnostni podelitvi pa smo lahko v naši sredini pozdravili tudi pisatelja Leopolda Suhodolčana, s katerim smo imeli tudi pogovor v obliki okrogle mize. Predvsem si želimo, da bi ta akcija postala tradicionalna

ter se razširila na vse OO v železarni. Tudi ob osmem marcu smo sodelovali s krajšim recitalom. Tako ugotavljamo, da se mladi v TOZD jeklolivarna premalo vključujejo na področju samoupravljanja. Želimo si tudi,

Z lanske podelitve Prežihove značke

Sodelovali smo na oddaji „Spoznavajmo svet in domovino“

OK ZSMS Ravne na Koroškem se je prijavila za tekmovanje »spoznavajmo svet in domovino«, in sicer naj bi ekipo sestavljali večina dijaki gimnazije Ravne. Ker se nihče od predstavnikov OK ni mogel udeležiti pogovora s prijavljenimi ekipami, so nas določili kot gostujočo ekipo. Naši nasprotniki so bili mladinci iz Šmarij pri Jelšah.

Sprva smo imeli nekoliko težav pri sestavljanju ekipe, vendar smo se končno le dogovorili. Teme so bile okvirno že znane, kot npr. o Edvardu Kardelju, nevrščeniosti ter literaturi. Večidel svojega znanja smo izpopolnjevali v knjižnici. 19. januarja pa smo že odpotovali proti Šmarju. Tam nas je najprej sprejel tamkajšnji sekretar OK ZSMS. Potem smo si ogledali še nekatere znamenitosti, tako tudi spominski dom dr. Franceta in Borisa Kidriča. Izredno pestri in zanimivi so bili razni zapisi in fotografije. Odpravili smo se tudi proti Trebčam,

skozi katere je vodila pot tudi Josipa Broza — Tita. Tam je tudi posebni muzej. Škoda, da nismo obiskali Javorškove domačije, kjer se je rodila Titova mati. Sicer pa so Irma, Breda, Vera, Milena in Marko že komaj čakali, da prispemo nazaj v Šmarje.

Sploh je tudi oddaja potekala zelo sproščeno in škoda, da znanje ni bilo na najvišji ravni. Sicer pa tudi naši nasprotniki niso bili dosti boljši, vendar vseeno toliko, da so nas premagali. Kljub porazu smo Šmarje zapustili z nasmehom. Breda, vsa rdeča v obraz, je godrnjala: »Pa ravno Peter Fulež!« Na drugi strani pa se je oglasila Irma: »Kaj ti, šele jaz sem ga pošteno polomila, pa ko sem vso snov tako dobro obvladala, a mi je vseeno spodletelo.« Na koncu pa smo vseeno vsi skupaj s šoferjem ugotovili, da se je naša ekipa zares dobro držala in da vedno pač ne moremo zmagati.

Jožica Žerdoner (gimnazija)

Še nekaj o krajevni konferenci ZSMS Prevalje

V delovanju krajevne konference oz. OK ZSMS Ravne na Koroškem je prišlo do sprememb v organiziranosti. Konec lanskega leta so mladi v dveh največjih krajevnih skupnostih ustanovili krajevne konference ZSMS. O eni izmed njih bi želel napisati nekaj več in jo tako predstaviti širšemu avditoriju. V nadaljnjem tekstu bo govor o krajevni konferenci ZSMS Prevalje, ki je bila prva ustanovljena v ravenski občini in tudi na nivoju Socialistične republike Slovenije.

Za začetek morda, kdo sestavlja oziroma kakšna je sploh sama organiziranost in kdo tvori KK ZSMS Prevalje. Organizirana je po delegatskem sistemu ter jo tvorijo vse OO ZSMS z območja krajevne skupnosti, in to z vseh področij (TOZD, KS, tu so potem še vsa društva in družbenopolitične organizacije, ki združujejo mlade). Da je prišlo do ustanovitve KK ZSMS v občini, je glavni razlog predvsem v tem, ker je bilo delo ZSMS v krajih zelo različno ter se je v marsičem razlikovalo po koordiniranosti akcij. Kot vemo že iz prakse, kjer jih je združenih več, se lažje in bolje dela. Res je, da so v

naših krajevnih skupnostih nekoč že delovali krajevni sveti ZSMS, vendar zaradi tega, ker niso imeli izvršno političnega organa, njihovi sklepi in stališča niso bili obvezujoči za OO ZSMS in jih le-te niso dosledno upoštevale in izvrševale. Ta nova oblika dela pa ima svoj izvršno politični organ in skladno s tem tako tudi več veljave, OO ZSMS pa imajo tako tudi več obveznosti do tega organa. Torej krajevno konferenco ZSMS vodi kolektivni organ, to je predsedstvo KK ZSMS. Naše šteje sedem članov, kateri smo zadolženi za določeno področje dela. Predsednik KK ZSMS Prevalje je Drago Vrstovšek, ki poleg tega, da vodi delo predsedstva, predstavlja KK ZSMS tudi

v predsedstvu KK SZDL. Sekretar Andrej Vute opravlja vsa dela sekretarja ter predstavlja KK ZSMS pri svetu krajevne skupnosti. Herman Čepelnik je zadolžen za vse OO ZSMS v tozdih, hkrati pa je tudi član predsedstva KMD pri OK ZSMS. Roman Pečovnik pa ima delo OO ZSMS v krajevni skupnosti ter je član predsedstva KMKS pri OK ZSMS. Mitja Močilnik je zadolžen za delo OO ZSMS v izobraževanju, hkrati pa je tudi član predsedstva KMI pri OK ZSMS in še bi lahko naštevali.

KK ZSMS ima tudi nadzorni odbor, kadrovsko ter ostale komisije. Da pa ne bi samo našteval ter pisal o organiziranosti, naj opišem tudi nekaj akcij, v katerih smo sodelovali oziroma jih organizirali. Imeli smo pohod k Rakitniku ob 35-letnici najhujšega zločina okupatorja na ozemlju krajevne skupnosti Prevalje. Okrasili smo partizanske grobove, organizirali odbojarski turnir mladink, sodelovali na proslavi ob dnevu JLA. To smo naredili v lanskem letu. O tem, kolikokrat smo se sestali, ne bom pisal. Vzpodbudili smo OO ZSMS v kraju, da so izvedli svojo volilno programsko konferenco ter začeli z nekaterimi akcijami.

Sedaj, ko to berete, ima KK ZSMS Prevalje že sprejet program dela za leto 1980. Tako imamo predvidenih več zanimivih akcij, katere bomo poskušali izvesti ob podpori vseh dejavnikov v kraju in seveda predvsem mladih. Tako tukaj delamo mladi za mlade, delamo v dobro vseh nas. Če pa bo prišlo kdaj pri našem delu do kakršnih koli težav in pomanjkljivosti, vas prosimo v imenu predsedstva KK ZSMS Prevalje, da nam pomagate, svetujete in nas tudi kritizirate. Nič na svetu namreč ni tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše.

Drago Vrstovšek

OBVESTILO

Vse mlade prosimo, da oddajo svoje prispevke (poročila, reportaže, potopise ter literarne prispevke) najkasneje do vsakega 10. v mesecu v mladinski sobi s pripisom: za »Mladi fužinar«.

Silvo Jaš

S seminarja OK ZSMS

vendar je sedaj vse to zastalo in mi smo onemeli ob resnici, da ga ne bo nikoli več, kljub temu, da smo ga tako potrebovali...

Naj tale zapis zaključim z mislimi, ki jih je Suhodolčan nekje zapisal ter jih nam nekoč tudi omenil: »... Bodite razigrani in srečni, neugnani v svoji mladosti, bodite pogumni kapitani gusarske ladje, toda storite vse, da boste tudi dobri kapitani na poti v našo bodočnost...«

ZA BOLJŠO OBRAMBNO SPOSOBNOST

Delegati občinske konference zveze rezervnih vojaških starešin občine Ravne so ocenili in pregledali delo za preteklo leto 1979.

Namen splošnega in idejnopolitičnega usposabljanja je bil, da vključijo čim več dejavnikov splošnega ljudskega odpora, da se rezervni vojaški starešine poučijo o konkretnih nalogah, postopkih in ukrepih ob izvajanju protidesantne obrambe v splošno ljudski obrambni vojni ter se seznanijo s smermi razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Strokovno usposabljanje rezervnih starešin je obsegalo naslednjo tematiko: obisk taktično-tehničnih zborov z ogledom orožja in vojaške tehnike, proučevanje gradiva iz »Naše obrambe«, teoretični pouk v obliki predavanj in seminarjev, individualno ter kolektivno reševanje taktične naloge, taktično-orientacijske vaje z izpiti.

Prav tako pa so posamezne krajevne organizacije na lastno pobudo organizirale dopolnilni pouk v streljanju in strelskih tekmovanjih, vodenju delovnih kart in pouka iz topografije ter prikazovanju raznih poučnih filmov.

Predavanj in seminarjev se je udeležilo 86%, taktično-orientacijske vaje pa 95,3% vabljenih članov. Na občinskem orientacijsko taktičnem tekmovanju je sodelovalo 14 ekip, od tega 4 ZSMS. Taktično-tehničnega zbora v Mariboru se je udeležilo 370 članov.

Republiškega taktično-orientacijskega tekmovanja, ki je bilo v Postojni, se je udeležila ena ekipa, ki je dosegla lepo 4. mesto med 59 ekipami. Srečanja ZRVS v Makedoniji so se udeležili trije

člani, 10 članov se je udeležilo skupaj s člani ZZB in ZSMS proslave v Pulji, kjer so si ogledali mornariški šolski center.

Člani ZRVS pa delujejo aktivno tudi v drugih organizacijah. Tako je aktivno vključenih v družbenopolitičnih organizacijah 380, v društvih 490, v skupščinskih delegacijah SIS 210, v organih na področju ljudske obrambe in družbene samozasčite 415 ter v organih civilne zaščite 68 članov.

V letu 1979 je bilo na osnovnih in srednjih šolah 13 obrambnih dni, kjer je približno aktivno sodelovalo 130 starešin.

Preteklo leto je bilo predlaganih za napredovanje 46, predlaganih za odlikovanje 14, nagrajenih 32, pohvaljenih 46, srebrno plaketo so prejeli 4, bronasto 7 ter priznanja 39 starešin.

Posebno pozornost so posvetili tudi nadaljevanju ter utrjevanju tradicij bratstva in enotnosti. Tako je bila oktobra podpisana listina med občinskimi organizacijami koroške regije (Ravne, Dravograd, Slovenj Gradec ter Radlje ob Dravi) ter regijami Bjelovar, Osijek in Varaždin. Listina vsebuje teze o sodelovanju na vojaško strokovnem, družbenopolitičnem, ideološkem in informativnem sodelovanju ter izmenjavi izkušenj.

Maja so se predstavniki koroške regije udeležili srečanja v Bjelovaru, kjer so izmenjali izkušnje, se udeležili ogleda novo zgrajene tovarne iveric, obiskali zgodovinske spomenike v Moslavini in se udeležili predavanja o poteku bojev v tej krajini.

Franjo Srebotnik

Dostopnost in uporabnost informacij

Informacije oziroma podatki, ki jih posredujemo v pisni, ustni ali kakih drugih oblikah, so v današnjem hitrem tempu življenja nujno potrebne za odločanje. Na srečo lahko ugotovimo, da imamo danes veliko dostopnih informacij, v katerih je nakopičenega veliko znanja z vseh področij življenja in dela. Pretok informacij je izredno hiter, žal pa dostikrat samo enosmeren. Pogrešamo hitre in kvalitetne povratne informacije. Še posebno je ta problem zaznaven v našem delegatskem sistemu odločanja; pri tem ni izvzeta tudi naša delovna organizacija.

Pravica in dolžnost vsakega delavca je, da je dobro obveščen. Samo tak se bo znal tudi pravilno odločati v vsaki situaciji. Delegati, ki so zadolženi za posamezna področja, bi morali bolj kot doslej posredovati informacije nazaj v sredino, ki jim je zaupala to odgovorno nalogo. Samo tako je mogoče govoriti o dobrem delegatskem sistemu in tak bo dajal zaželene rezultate. Če pa povratni tok informacij ne deluje, se ne smemo čuditi, da se veliko ljudi

počuti nezadostno oziroma slabo informirane. Kaže, kot da informacijski plimski sledi informacijska oseka. Poudariti pa velja, da so gradiva za delegate dostikrat preobširna in zato nekvalitetna, saj se delegat »izgubi« v množici informacij. Čuti, da obstaja praznina med množico obstoječih podatkov in drugih pisnih informacij ter pomanjkanjem informacij, ki so mu potrebne, da bi lahko v neki situaciji sprejel pravilne odločitve.

Podobna trditev pa velja tudi za poslovno odločanje, kajti različne poslovne odločitve so odvisne od kvalitete in dostopnosti razpoložljivih informacij.

Danes, v dobi velikega razvoja znanosti in tehnike, je mogoče popolno elektronsko informiranje, seveda ob pogoju, da za tako dejavnost obstajajo finančna sredstva. Kdaj bo tudi pri nas nastopilo obdobje »popolnih informacij«, je odvisno od vseh nas, ki bomo tak sistem informiranja uporabljali. Ugotavljamo, da je nekdanje pomanjkanje informacij na nekaterih področjih preraslo v

informacijsko poplavo. Zato je izredno pomembna selektivnost informacij, torej da znamo ločiti zrno od plevla. Uporabniki informacij moramo to znati dobro ločiti, da bomo znali množico informacij dobro obvladati in koristno uporabiti pri pomembnih odločitvah v praksi. Boriti se moramo proti poplavi nekvalitetnih informacij, ki se odražajo predvsem v količini, ne pa v kvaliteti in nas delajo brezbrizne do pristopa k nalogi, ki jo je treba rešiti. Vedeti namreč moramo, da se bodo problemi na področju infor-

ma služb ustvariti, da bi druga služba lahko uspešno opravila svojo nalogo.

— Ugotoviti, katere vhodne informacije, kdaj in od koga in v kakšni tehnični obliki so potrebne za normalno delo.

— Ko smo vse to ugotovili po logiki tehnike za ugotavljanje informacijskih potreb in organizacijskih odnosov, je potrebno še ugotoviti, katera opravila se pojavljajo kot vmesne stopnje, da bo mogoče iz prejetih informacij izdelati dobre izhodne informacije.

Svetneči Gašper Mitje Šipka

macij nenehno pojavljali, zato se moramo truditi, da vsak izmed nas prispeva svoj delež s svojimi predlogi k izpopolnjevanju informacijskega sistema.

Vprašajmo se, kakšno zvezo imajo pravkar zapisane misli s svobodno menjavo dela v organizacijah združenega dela. Če imajo skupne službe temeljno nalogo proizvajati informacije, potem je seveda potrebno posebej poudariti, kako pomembna je kvaliteta teh informacij. Pogoji za racionalnejši informacijski sistem so med drugim tudi naslednje ugotovitve, ki bi jih morali upoštevati:

— Ugotoviti, kaj mora celotna delovna skupnost narediti, dati od sebe kot svoj izdelek.

— Ugotoviti, kakšna je delitev nalog v procesu izdelovanja tega programskega predpisanega izdelka, ki ga imenujemo informacija.

— Ugotoviti, katere izhode informacije mora katera izmed

— Ugotoviti s sistematičnim zbiranjem izkušenj o postopkih izvajanja opravil, kako se dajo potrebna opravila izvesti, v kakšnem času, s kakšnim strokovnim znanjem, s kolikšno stopnjo rutinskega dela ipd.

— Ugotoviti, katere izmed informacij, ki jih imamo na razpolago, so praktično nepotrebne, katere so primerne za nadaljnjo obdelavo, katere pa še dodatno potrebujemo za uspešno opravljanje dela.

Na koncu bi rad opozoril še na dejstvo, da je svoboda tem večja, čim bolj zadevo poznamo, kajti znanje osvobaja, ne pa samovolja. Poznavanje zakonitosti nas dela svobodnejše in nas ustvarja gospodarje svojega dela, hkrati pa ustvarja racionalnost in s tem večjo učinkovitost, ki je cilj vseh naših naporov za še lepši in boljši jutri.

Jože Roženičnik

VSI ZA NAŠ RAZVOJ

Začelo se je takrat, ko so še vladale zatiranost, izkoriščanje in nezaposelnost. To je vedno težje prenašala naša že takrat napredna množica zatiranih. Začelo se je že pri kmečkih puntih, ki so bili krvavo premagani. Zatirani so se zopet začeli postavljati po robu izkoriščevalcem s posameznimi akcijami v demonstracijah. Tako je tudi prišlo do revolucije. Po zmagi oktobrske revolucije se je pri nas začelo vedno bolj pojavljati organizirano, hitreje razvijajoče se napredno delavsko gibanje, ki ga danes imenujemo »proletariat«.

Buržoaziji so se začele tresti noge. Vedno manj so jim uspevale akcije proti vedno večji organizirani skupini.

Pa še njihova »obznana« jim ni več pomagala. Razvil se je neizprosni boj za današnji svobodni, pravični in mirni dan. Pri tem je morala biti udeležena vsak dan večja množica naprednih in odgovornih ljudi.

Danes se pa tako razvija način našega razvoja, da moraš delati in sodelovati. Sodelovati pri akcijah reševanj problematike razvoja naše dejavnosti tako ožje kot širše družbe. Saj z reševanjem problemov razvijamo svojo osebnost in se uveljavljamo v družbi.

Nas vse skupaj pa vežejo in zbližujejo akcije razvoja, pri katerih moramo biti udeleženi vsi, ki nas veže skupen cilj, vsi, ki uživamo sadove našega raz-

voja. Tako kot pri verigi, ko je vsak člen važen. Pri vsaki verigi pa je možno, da en člen prvi odpove.

Odgovornost nas vseh pa je, da ne smemo pustiti, da bi kakšen člen odpovedal. Moramo ga pravočasno zamenjati, to pa s skupnimi močmi, ki morajo biti zanesljive, enako udeležene in odgovorne.

Čeprav se pojavlja pri nas praksa reševanja družbenega problema po posameznih akcijah, tega ne smemo odobrati. Vsi se moramo zavedati, da je vsak razvoj rezultat dela nas vseh. Vsi moramo ustvarjati in vsi odločati in vsi braniti tisto, kar bomo sami reševali in ustvarjali, ne bomo zanemarjali ali pustili rušiti, saj to je naše. To, kar je naše, ne more biti njihovo. Mi bomo naše negovali in razvijali, njihovo pa pustili pri miru.

Vsak boj, vsako reševanje in odločanje brez sotovarišev daje rezultate, ki so enaki vrednosti zastarelega dimnika.

Zato naj poudarim, da »uspešne in trajne rezultate ustvarja tisti, ki jih bo uporabljal.«

Jasno je, da ne more vsak delati zase. Za koliko tovarišev delaš, toliko jih bo delalo zate. »Eden za vse, vsi za enega!«

Cilj naše današnje družbe je, da bomo vsi delali, da bo čim manj takih, ki jim je delo tuje. Tisti, ki delamo, ustvarjamo, vodimo in branimo, ne smemo štiti parazita. Tudi paraziti bodo morali spoznati, da le pošteno delo omogoča lepše življenje.

Delo plemeniti človeka ne glede na njegovo poreklo. Vsako delo je časti vredno, zato ga ni treba zaničevati, pa naj bo tako ali drugače. Le merilo »več znaš — več veljaš«, bi morali dodati: »več znanja vplagaš v delo, več veljaš«. Saj znanje na papirju ne koristi, ampak le v delu. Zato je želja nas vseh, ki delamo, da bi bili plačani po trudu pri delu, da bi bilo čim manj takšnih, ki so plačani le za prisotnost pri delu. Če so že taki, potem ti ne bi smeli biti plačani tako, kot delavec, ki gre domov fizično in umsko utrujen.

V dobro nam vsem, da bo delo plačano po ustvarjalnosti in prizadevnosti, bo poskrbel nov pravilnik o nagrajevanju po delu. Naša dolžnost pa je, da

bomo, ta merila dela po pravilniku izvajali pri vseh sodelavcih brez izjeme, kaj kdo je ali kako se kdo piše, da ga bomo skupaj razvijali. Le tako bo dobil pošten delavec svoje pravo zadovoljstvo ob delu. Ob takem zadovoljstvu ne bo samo na papirju ali pri tistih, ki samo to govorijo »Delu čast in oblast!«

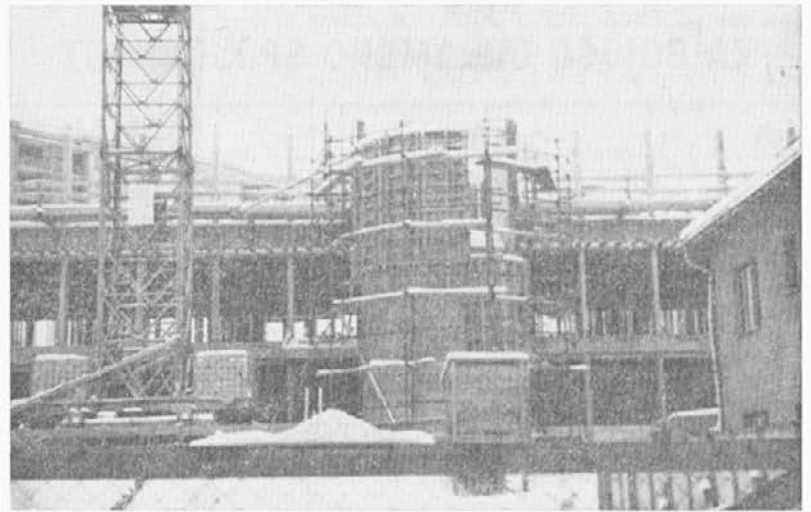
Mislím, da ne bo dosti sodelavcev govorilo o tem, da se o teh stvareh, ki sem jih do sedaj napisal, samo piše. Ne bi jim dal prav. Saj nam vsem so dane enake možnosti, pravice in dolžnosti. Saj vsak sodelavec ima pravico, da se usposobi za delo, ki si ga želi. Potreben je le čas, volja in znanje. Vsak človek, ki združi te tri sestavine v sebi in jih izkoristi, doseže cilj, ki si ga želi. Zato je odvečno govorjenje, ta pa oni se je raje potepal po šolah, kot da bi delal. Zavedati se moramo, da ne moremo biti vsi fizični ali umski delavci. Zato si moramo delo deliti. Saj eni morajo pripravljati delo, drugi izvrševati, tretji pa realizirati. Vsi skupaj pa imamo isti cilj; delati in končati delo.

Z delom si moramo deliti spoštovanje, zaupanje in pomoč. Saj brez teh sestavin je organizacija dela težko izvedljiva. Samoupravljanje pa je delo, ki ni deljeno po izobrazbi. To delo nas vse zavezuje enako brez govorjenja za vogalom ali podpihovanja.

Samoupravljanje ni več samo naša pravica, sedaj je naša dolžnost za vse enaka. Vsaka sprememba v upravljanju in izvajanju našega napredka je sad odločitve nas vseh. Čas je, da končno spoznamo naše izkušnje, da je vsaka sprememba, ki smo jo izvedli na samoupravni način, prinesla kaj boljšega.

Npr.: Združenje v slovenske železarne, samoupravni sporazum o združenju dela delavcev v temeljno organizacijo, samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo Železarne Ravne in končno pravilnik o nagrajevanju po delu. Vse smo dosegli s samoupravno odločitvijo, čeprav je bilo nekaj zaviranja iz nazadnjaških krogov. Ampak te zavore niso bile učinkovite zato, ker smo bili složni. V slogi sta moč in znanje. Le če bomo v bodoče še bolj složni, nas ne bo mogel nihče zaustaviti na poti napredka.

Janko Novinšek

Spomladi pa naprej

Tudi v naši krajevni skupnosti so bila za izvajanje zahtevnejših komunalnih del združena finančna sredstva iz plana krajevne skupnosti, krajevnega samoprispevka in sredstev SKIS. Tako smo na Prevaljah in v zaselkih za komunalna dela porabili skupno 3.407.502 din, iz proračuna krajevne skupnosti 979.064 din in iz proračuna SKIS 1.243.217 din. K pomembnim komunalnim objektom spada pri nas tudi investicija regulacije potoka Fara, ki je bil reguliran in speljan prek zaselka Gonje v Mežo. Regulacija je trajala dve leti, dela pa sta financirala SKIS in podjetje Hudournik, vsak po 2.000.000 din. Toliko je tudi veljala celotna regulacija,« je dejal Jože Boštjan.

»Kako pa ste bili uspešni pri izvajanju programa, ki se financira iz združenih sredstev skupščine občine?«

»Na Prevaljah imamo v tem programu samo dve postavitki, in sicer izgradnjo otroškega vrta pod Gonjami in gradnjo nove šole na Strojni. Mislím, da pri tej gradnji ne bo večjih zastojev, saj tega ne bo dopustil gradbeni odbor, ki je že imel nekaj sej, in sproti rešuje vse probleme okrog gradnje.«

»Tudi na Prevaljah ste že pred časom sprejeli smernice investicijskega plana krajevne skupnosti za leto 1980. Kaj plan predvideva?«

»Osrednja usmeritev in naloga vseh družbenopolitičnih dejavnikov na Prevaljah je, da se čim prej dokonča gradnja družbenega doma. Ne glede na to, da je iz samoprispevka zasigurno financiranje, moramo biti pripravljeni tudi na spremembe, ki jih prej v planu gradnje nismo mogli predvidevati. Ze sedaj vsi vemo, da se bo gradnja časovno podaljšala. To bo vplivalo tudi na podražitev investicije. Prav zato smo prek naših delegatov v samoupravni telesnokulturni in kulturni skupnosti tudi zaposlili za finančno pomoč za namensko opremo prostorov. Kolikor bomo dobili za ta

namen ustrezno dotacijo ali podobni kredit, večjih finančnih težav ne bi smelo biti, razen te, da bomo letos porabili za gradnjo doma vsa sredstva iz samoprispevka, ki se bodo zbrala letos. To je okrog 2.500.000 dinarjev ali 50 odstotkov, kolikor ostane za uresničitev plana krajevne skupnosti.

Ob vsem tem pa moramo vedeti: kolikor bomo namenili vsa sredstva iz samoprispevka, ki se bodo zbrala letos, za dokončanje družbenega doma, potem se moramo odločiti, da bomo komunalna dela ulic iz plana samoprispevka prestavili na kasnejše obdobje, v leto 1981. To pomeni, da bodo takrat vsa sredstva namenjena samo za komunalno opremljenost ulic. Da bo za Prevalje druga največja pridobitev novi otroški vrt, verjetno ni treba posebej poudariti. Kljub temu, da se financira iz sredstev združenega samoprispevka za skupne investicije v občini, se moramo morali prav tako zavzemati, da se bo gradnja čim prej končala in da bo potem vrt prostorsko tudi izkoriščen. Kljub temu pa bomo nekatera nujna komunalna dela na ulicah kot tudi pri opremljenosti otroških igrišč planirali in jih tudi uspeli realizirati iz sredstev 0,5 odstotka, ki jih po samoupravnem sporazumu namenja združeno delo za pomoč krajevnim skupnostim.«

»Na Prevaljah danes živi okrog 6.600 prebivalcev. Se bo s predvideno stanovanjsko izgradnjo število občanov bistveno povečalo?«

»Politika stanovanjske izgradnje v krajevni skupnosti Prevalje se je v sedanjem srednjeročnem obdobju v glavnem odvijala po planih zazidalnih načrtov. Pri nas je bil le tempo izgradnje družbenih stanovanj počasnejši od predvidenega. Tako je bilo v letih 1976—1979 na območju KS Prevalje zgrajenih 91 družbenih stanovanj. Samo za letos se predvideva, da naj bi bilo na Prevaljah zgrajenih 52 družbenih stanovanj. Je pa gradnja zasebnih stanovanjskih objektov po izdanih gradbenih dovoljenjih dosegla 113 stanovanjskih hiš, od katerih je v naselju »Pod Gonjami« bilo zgrajenih 70 in 43 stanovanjskih hiš na drugem koncu Prevalj. Na Prevaljah pa poteka urbanistična obdelava gradbenega okoliša »Polje«, kjer naj bi bilo v prihodnje zgrajenih okrog 700 stanovanj.«

F. Rotar

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

KS Prevalje — dolga pot do napredka

»Na zadnji seji skupščine krajevne skupnosti Prevalje, ki je bila konec preteklega leta, so delegati med drugim obravnavali izvajanje plana krajevne skupnosti za leto 1979. Pri tem so ugotovili, da po planu ni bilo bistvenega odstopanja od začrtane poti. Nadalje so obravnavali poročilo o izvajanju nalog iz programa krajevnega samoprispevka in sklenili, da se mora celotno poročilo posredovati krajanom v vednost, kaj se je v preteklem letu naredilo na Prevaljah,« nam je povedal tajnik KS **Jože Boštjan**.

»Tako je plan naše krajevne skupnosti za leto 1979 predvideval dohodek v višini 2.360.000 din. Ta pa je bil presežen za 9 odstotkov in je znašal 2.574.000 din. Moram reči, da je na to povečanje vplivala dotacija iz proračuna skup-

ščine občine, ki je bila večja za 4 odstotke, in sredstva, zbrana iz delovnih organizacij iz 0,5 odstotka BOD po sporazumu, ki so bila večja kar za 17 odstotkov in so znašala 817.800 din. Tako smo iz proračuna občine in ostanka sredstev iz preteklega leta (1978) pokrili izdatke za funkcioniranje krajevne skupnosti, medtem ko smo sredstva, zbrana iz delovnih organizacij in iz poslovnega sklada, uporabili izključno za komunalno opremljenost ulic v znesku 1.000.300 din, in za namensko pomoči, kot je vzdrževanje spominskih obeležij, priprava kraja za praznovanja, vzdrževanje športnih in kulturnih objektov, za delovanje družbenopolitičnih organizacij pa smo porabili 290.000 din.

Z D R A V J E

PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

S preventivnimi zdravstvenimi pregledi delavcev se ugotavlja zdravstveno, telesno in duševno stanje delavcev ter ocenjuje njihova delovna sposobnost z zdravstvenega vidika, odkrivajo se zgodnje zdravstvene okvare in preprečuje invalidnost. Na preventivne zdravstvene preglede v letu 1980 bodo napoteni delavci na osnovi programa, ki upošteva:

— posebne pogoje dela (ekološke in fiziološke). Tisti delavci, ki imajo 3., 4., 5., 6. in 7. grupo posebnih pogojev dela in imajo vsaj pet let delovne dobe;

— delovno dobo delavcev. V program so vključeni tudi delavci ne glede na pogoje dela, vendar zaposleni v DO vključno do leta 1955 in

— leto zadnjega preventivnega zdravniškega pregleda. Na osnovi tega smo upoštevali obdobje petih let. Izjemoma so napoteni pogosteje na preventivni zdravniški pregled tisti delavci, ki jim je to določeno s posebnimi predpisi.

Na osnovi tako sestavljenega programa bomo napotili na preventivne zdravstvene preglede iz tozd oz. DS naslednje število delavcev:

— tozd jeklolivarna	148
— tozd jeklarna	51
— tozd valjarna	30
— tozd kovačnica	43
— tozd jeklovlek	25
— tozd kalilnica	3
— tozd stroji in deli	249
— tozd ind. noži	106
— tozd pnevmatični stroji	112

— tozd vzmetarna	8
— tozd energija	33
— tozd ETS	14
— tozd SGV	158
— tozd transport	32
— tozd razisk. in raz.	61
— tozd prip. proizv.	129
— tozd komerciala	84
— tozd kontrola kakovosti	108
— tozd družb. standard	8
— tozd rezalno orodje	100
— DS za finance	21
— DS za gospodar.	3
— DS KSZ	57

Trenutno tečejo zdravstveni pregledi ob ponedeljkih, sredo in četrtkih (tedensko 30 delavcev). Z DMD — KZD Ravne smo se dogovorili, da bodo pregledovali delavce železarne vključno do marca. Za naslednje mesece nas bodo o možnosti pregledov sproti obveščali. V letnih mesecih juliju in avgustu ni preventivnih zdravniških pregledov. Zaradi kadrovske in prostorske stiske DMD Ravne so preventivni zdravniški pregledi tudi prekinjeni, zato nismo izpolnili programa za leto 1979 v celoti. Zato smo delavce, ki niso bili pregledani po lanskem programu, napotili na preglede še v januarju.

Ob preventivnih zdravstvenih pregledih zdravstveni delavci KZD Ravne in strokovni delavci železarne izvajajo tudi druge dejavnosti s področja zdravstvenega in tehničnega varstva delavcev.

-ts-

DIETA PRI KRONIČNEM ČREVESNEM KATARJU

Dieta je pripravljena kot trajna varovalna črevesna dieta.

Značilnosti

1. Iz prehrane izključiti vsa živila, ki vsebujejo mnogo celuloze, maščob (zlasti pregrelih) in začimb. Vsaj v začetnem obdobju naj bo v hrani malo ali nič sladkorja.

2. Bolnik naj uživa dovolj tekočine.

3. Pijače in jedi ne smejo biti mrzle.

4. Obroki hrane naj bodo majhni in pogostni.

5. Hrano je treba dobro prežvečiti, zato je potrebno zdravo zobovje.

DOVOLJENO

Pijače: ne premočan ruski čaj, črna kava, kakao in čokolada, pripravljeno na vodi, črno, trpko vino.

Juhe, vse sluzaste juhe, nemastne juhe, pasirane zelenjavne juhe, prežganke brez maščobe.

Zakuhe: riž, zdrob, rezanci, vli-vanci, krpice.

Mesne jedi: teletina, nemastna govedina, kuretina in jagnjetina, zajčje in konjsko meso, telečja jetra in jezik, sladkovodne ribe. Meso naj bo kuhano ali dušeno v lastnem soku.

Zelenjava: kuhana ali dušena ter pretlačena mlada zelenjava brez celuloze (korenje, zrel paradiznik, cvetača, mlada kolerabica, buče, mlada pesa).

Krompir: kuhan, brez maščobe ali mleka.

Zabela: olje in surovo maslo v majhnih količinah in nepregreto.

Močnate jedi: riž, polenta, testenine, močnate jedi, pripravljene brez mleka, rahlo, ne presladko in premastno pecivo, kvašeno pecivo brez nadevov in vsaj en dan staro.

Kruh: bel, vsaj en dan star prepečenec.

Jajca: mehko kuhana ali vtepena v juho.

Sir: vsi nemastni siri.

Začimbe: peteršilj, klinčki, majaron, drobnjak.

PREPOVEDANO

Pijače: mleko, slatina, sifon, vse mrzle pijače, belo vino, žganje, likerji, cviček, prava kava.

Juhe: vse mastne juhe, kislja juha, juha iz stročnic.

Zakuhe: vse mastne zakuhe (fritati, mesni zavitki, ocvirkovi štruklji).

Mesne jedi: prekajeno, klobase, salame, svinjsko, ovčje, gosje in račje meso, divjačina, dunajski in pariški zrezki, mesne omake, vsa

drobovina (razen telečjih jeter), meso v solati, mesne in ribje konzerve.

Zelenjava: vse surove solate in nepretlačene zelenjave, kislo in sveže zelje, fižol v zrnju, grah, vsa konzervirana zelenjava.

Krompir: v solati in krompirjevo testo, pražen, pečen in ocvrt krompir.

Zabela: svinjska mast, zaseka, ocvirki, margarina.

Močnate jedi: vse močnate jedi z dodatkom maščobe, ocvrte (krofi).

Kruh: črn, koruzen, ržen, ovsen.

Jajca: pečena, jajčne majoneze.

Sir: vsi mastni siri.

Začimbe: poper, paprika, gorčica, hren, surova čebula in česen, obilica soli in kisa.

Prepovedane so vse mrzle jedi in sladoled.

KAJ PA NAŠE OKOLJE?

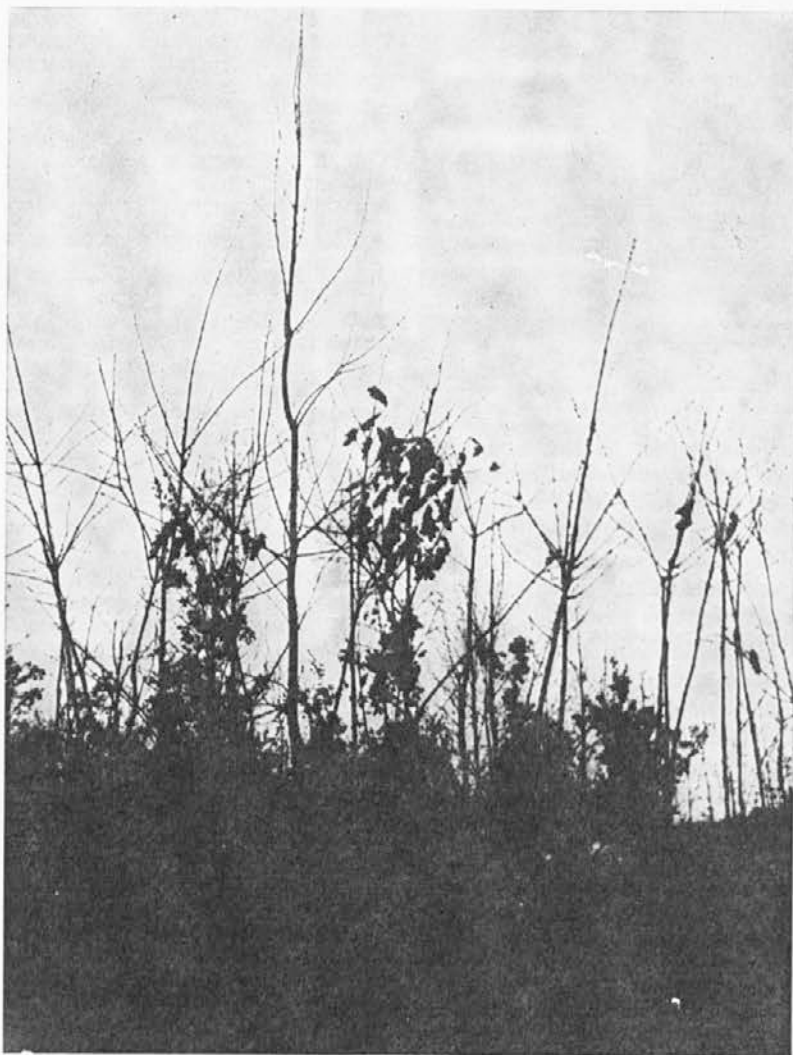
Veliko besed je bilo že napisanih glede varstva okolja in tudi nekaj zakonov je bilo že sprejetih v zvezi s tem. Toda kaj nam vse to pomaga, ko pa se tega ne zavedamo. Vsakdo se zgraža nad drugimi, le nase nihče ne pomisli. Posebno skrb bi morali posvečati mi, starši, da bi vzgajali naše otroke, tako da ne bi odmetavali nerabljenih predmetov ali papirja. Ne bi bilo odveč, če bi se uvedla kontrola pri komunalnem podjetju in bi kršitelje primerno kaznavali. Kaznovanje naj ne bi

bilo denarno, temveč v smislu čiščenja določenega okolja.

Osnova za to pisanje je naša sedaj tako bistra reka Meža. Zavedamo se, da so Rudniki svinca in topilnica Mežica naredili veliko delo, saj se sedaj večkrat ozremo ali pa se sprehajamo ob reki, ki prijetno pomirja in vabi v svoj čisti objem. Prej, ko je bila še vsa gosta in umazana, smo vanjo odlagali ves odvečni material in navlako. Sedaj, ko je rudnik opravil svojo dolžnost, pa je na žalost še vedno moč videti raznobarne vrečke, kose obrabljenega pohištva, odslužene kovinske dele in podobno. Sprašujemo se, ali bi tudi vi raje videli v reki živahnost rib, bi malce postali in izmenjali kakšno besedo s prijaznim ribičem, ki bo iz reke potegnil čudovito potočno postrv namesto umazane vrečke ali starega čevlja?

Mislím, da bi se morali združiti in s skupnimi močmi ter s pomočjo komunalnega podjetja organizirati delovno akcijo in očistiti strugo in okolico reke Meže. Pomagala naj bi razna društva in organizacije, od ribičev do mladine, tabornikov in vaščanov. Verjetno ne bi bilo družine, ki ne bi poslala na akcijo vsaj enega člana. Kar spomnimo se, kako uspešne so naše trimske akcije. S tem, da bi sami očistili okolico, menim, da bi jo tudi nadalje znali bolj obvarovati pred nezaželenimi odpadki. Omenim naj še samo, da je tudi ribiška družina namenila denar za vlaganje rib v reko Mežo, zato mislim, da se izplača organizirati akcijo v čim večjem številu za dobro naše okolice, za dobro nas samih in za življenje v reki, ki bo kmalu zaživelo.

Č. A.

Grafika

Literarno srečanje ob pisateljevem grobu

V naši občini se še ni kdaj zbralo toliko pesnikov in pisateljev kot 11. februarja 1980 popoldne na Barbari ob grobu **Leopolda Suhodolčana**. Špalir prevaljskih šolarjev, vse naokrog gosto ljudi, oni pa so prihajali h grobu ter oživljali podobe, srečanja in spomine na mnogo prezigodaj preminulega pisatelja in prijatelja, umetnika in človeka.

Poezija in proza, soočeni s smrtjo, bolečina mož, požlahtnjena s tankim čutom za mero in ton.

Leopold Suhodolčan, pisatelj, kulturni zanesenjaki, prijatelj malih in velikih, ki verujejo v moč dobrote, v čudeže čistih src in misli. Vsakdo ga pomni po svoje, vsi v dobrem. Bližina smrti ne dopušča pretehtanih sodb, bolj utrinke in čustvovanja. A kljub temu mnogo dejstev velja danes ter bodo veljala čez dvajset, petdeset let.

Bil je mojster peresa in bil je garač. Zato je ob pedagoškem, ravnateljskem, uredniškem in kulturniškem delu napisal knjig, da jih poklicni pisatelj ne bi več. Za otroke. za odrasle. Pa radijske in TV igre pa mladinske igre pa ...

Mladinska dela so že danes klasika in berejo jih otroci v enajstih jezikih. Njegova dela za odrasle dočakajo čas, ko nas bo bolj živo kot danes začela zanimati povojna doba v naši književnosti, sodobnost in mi v njej. Po Suhodolčanovo: naše osebne »svetlice«, naša »nora življenja«, naši »trenutki in leta«.

Leopold Suhodolčan, pokončen mož z otroškimi očmi, skozi katere je kdaj pokukala otroška duša. Kako si jo človek ohrani iz nelahkega otroštva do petdesetih let, ni izdal. Bila pa mu je neusahljiv vir vedrine, domišljije in zaupanja v ljudi. Kljub

razočaranjem in krivicam vedno znova vera v ljudi.

Leopold Suhodolčan, prvi predsednik kulturne skupnosti občine Ravne v času, ko je bilo treba čarati vso dejavnost s šestimi starimi milijoni na leto pa hoditi po fabrikah navduševati delavce za prispevne stopnje, vse za »božji lon«. — Take in podobne dejavnosti je častno in zagnano opravil, temeljito kakor vse, česar se je lotil. Ampak

Vorančevi dnevi '80

Zveza kulturnih organizacij Ravne na Koroškem prireja letos skupno s kulturno skupnostjo Ravne in kulturnoprosvetnimi društvi v občini že četrte Vorančeve dneve s skupnim naslovom »Vorančevi dnevi '80«. V programih prireditelj sodelujejo kulturnoprosvetna društva s svojimi skupinami oziroma sekcijami, študijska knjižnica Ravne, Likovni salon Ravne, taborniški odred »Koroški jeklarji« Ravne, Slovenska prosvetna zveza in Kršćanska kulturna zveza iz Celovca s svojimi pevskimi zbori in folklornimi skupinami ter zveze kulturnih organizacij iz sosednjih občin z izbranimi skupinami in poklicne skupine iz Slovenije.

Vorančeve dneve '80 smo pričeli 1. februarja s celovečernim koncertom Pihalnega orkestra ravenskih železarjev. Dirigent Alojz Lipovnik je s svojim orkestrom skrbno pripravil program in ni bil slučaj, da je bil za začetek prireditev izbran ravno nastop našega pihalnega orkestra. »Za prireditve na Vorančevih dnevih izbiramo najboljše med najboljšimi,« je dejal ob zaključku koncerta predsednik ZKO Ravne Stanko Arnšek. To pa so potrdili tudi poslušalci, ki so napolnili športno dvorano do zadnjega kotička.

Kulturna skupnost Ravne je počastila slovenski kulturni praznik 8. februar s slavnostno sejo zborov skupščine kulturne skupnosti. Na seji so bile podeljene zlate, srebrne in bronaste Vorančeve plakete, ki so najvišje priznanje za delo na kulturnem področju v občini Ravne. Zlati plaketi sta letos sprejela Marija Kuhar-Prežihinja in Maks Dolinšek. (Več o tem bo objavil Koroški fužinar).

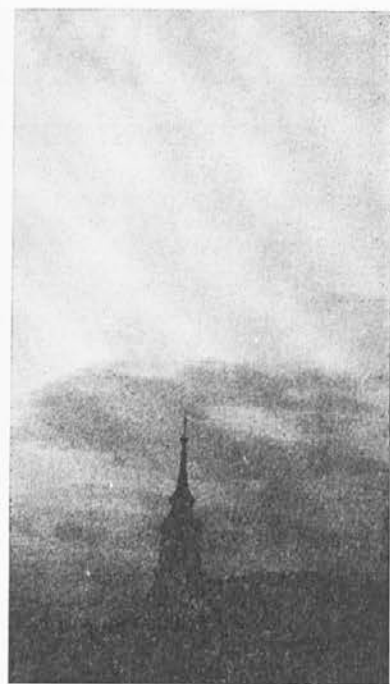
Prav tako sta slovenski kulturni praznik počastila s slavnostnim koncertom Mešani pevski zbor in Koroški oktet KUD Prežihov Vranc z Raven. Zborovodja in vodja okteta Tone Ivartnik je s svojimi pevci pripravil večer umetnih, narodnih in partizanskih pesmi, ki so ga s Prešernovimi, Prežihovimi, Mavrellovimi in Sušnikovimi teksti dopolnjevali Danica Kristan, Mojca Prašnički in

tisti literarni popoldan je segal k umetniku in njegovemu delu, k njegovemu pomenu.

Učitelji iz vse Slovenije, profesorji in slikarji so prišli, značkarji. In častna straža besednih ustvarjalcev: Niko Grafenauer, Slavko Jug, France Filipič, Janez Kajzer, Vladimir Kavčič, Kajetan Kovič, Janez Menart, Janko Messner, Miloš Mikeln, Ivan Minatti, Tone Pavček, Valentin Polanšek, Smiljan Rozman, Herman Vogel, Ciril Zlobec in Ivo Zorman.

Vse, kar je veliko in vredno, preseže krajevne in občinske meje. Slovenija se je dostojno poklonila spomenu pisatelja in kulturnika Leopolda Suhodolčana.

Marjan Kolar

Ko se dani

Mirko Osojnik. Dvorana v Titovem domu je postala skoraj premajhna za vse, ki niso hoteli zamuditi večera lepega petja.

13. februarja je bila športna dvorana na Ravnah prizorišče koncerta Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana pod taktirko Sama Hubada in s solistko Rudo Ravnik-Kosl.

Koroško filatelistično društvo z Raven je pripravilo razstavo filatelističnih zbirk v Likovnem salonu na Ravnah. Razstava je bila odprta od 14. do 21. februarja.

O drugih prireditvah bomo poročali v naslednji številki.

SPORED PRIREDITEV OD 1. DO 15. MARCA

Sobota, 1. marca 1980 ob 19. uri: Sklepna prireditev XIII. pevskega srečanja »Od Pliberka do Tra-

berka«. Sodelujejo pevski zbori iz zamejske Koroške in občin Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne in Slovenj Gradec (v športni dvorani pri OŠ Prežihovega Vrance na Ravnah).

Petek, 7. marca 1980 ob 19. uri: Koncert vokalno instrumentalne skupine KORA KUD »Prežihovega Vrance« Ravne na Koroškem (v dvorani Titovega doma).

Nedelja, 9. marca 1980: »Judenburg«, drama KUD »Prežihovega Vrance« Ravne na Koroškem. Gostovanje v Koprivni.

Sobota, 15. marca ob 19. uri: Koncert komornega orkestra Franc Lizst iz Madžarske (v kinodvorani na Prevaljah).

M. V.

PROZA NAŠEGA DELAVCA:

KOZERIJA

Ravnatelj je bil ko na trnih, kajti rezultati poslovanja niso bili ugodni. Opoldne po sestanku vodstvenih in drugih poslovnih delavcev tozda in nujno je, da se izluščijo sklepi in ukrepi za izboljšanje stanja.

»Nobenega popuščanja, tako ne gre več!« si je mislil. »Opomniti je treba kratko in jasno, po točkah: prvič, drugič, tretjič... vse prisotne na to, česar niso storili, a bi morali... Poleg tega jih moram obvestiti, da bodo ocene uspešnosti slabše glede na rezultate dela.«

Točno ob določenem času se je v sejni dvorani zbrala množica ljudi v delovnih plaščih. Da ne bi izgubljali časa, je ravnatelj takoj začel zborovanje, tajnica pa se je pripravila, da zapiše vse, kar je treba.

»Tovariši,« je pričel, »neizpodbitno dejstvo je, da rezultati na-

šega dela in poslovanja niso zgledni. To pomeni, da nismo v redu opravili vseh nalog, ki smo jih začrtali kratko, srednje in tudi dolgoročno. Pri našem delu je opaziti veliko slabosti.

Prvič: kakovost izdelkov je slaba. Po poročilih kontrolorjev se posamezne faze dela ne opravijo točno po predpisani tehnologiji.

Drugič: delovodje ne pomagajo dovolj strokovno manj usposobljenim delavcem pri delu.

Tretjič: orodje in naprave so slabo vzdrževane in pripravljene za delo.

Četrto: tehnološka dokumentacija ni popolnoma usklajena, kar povzroča zastoj in nepotreben izmeček. Po delavnicah se izgublja neznano kam.

Petič: pri delu ni prave povezave in medsebojnega obveščanja.

Šestič: splošna in tehnološka disciplina tudi nista zgledni.

Jezno nebo

Sedmič: storilnost dela ne napreduje.

Osmič: delavci si poskušajo izplačati več dela, kot pa ga v resnici opravijo.

Tovariši, vse to nam narekuje, da bomo morali znižati oceno osebnih stimulacij, ki je do sedaj nadpovprečna. In še nekaj, da ne pozabim. Slišal sem, da bi posamezni tovariši radi uveljavili invalidsko premestitev. To boste težko uveljavili, kajti kdo bo verjel, da vam sedanje delo ne ustreza, ko pa ste po uspešnosti dela nadpovprečno ocenjeni.

Ravnatelj je končal, sedaj so bili na vrsti drugi.

Prvi razpravljalec je pripomnil, da so postavili dobro plačanega delavca, da bi nabavljali orodje in skrbel zanj, vendar dela druga opravila. Delavci iz spremljajočih tozdov in služb opravljajo nekatere storitve. Delovodja iz delavnice je omenil, da se delavci, ki se priučujejo, premalo zanimajo za delo. Glede discipline je nekdo izjavil, da še za »štrik« ni dobro, če je preveč napet. Kar se pa tiče slabe tehnološke dokumentacije, ne kaže dosti kritizirati, ker dobrih tehnologov primanjkuje in odhajajo proč.

In tako je tekla razprava še in še. Ravnatelj se je zdelo, da poslušal iste reči že nešteto krat. Vstal je, da bi dal razpravi in sestanku ustrezen zaključek, in dejal:

»Tovariši, razumem, da so pri delu težave. Vendar, če se bomo vsi skupaj na vseh linijah vsaj malo bolj potrudili, se bo stanje izboljšalo. Najbolj me skrbi slab izplen. Vsi v tozdu smo odgovorni za kakovost dela. Bodimo bolj strokovni in pazljivi pri delu! — Sklepe in ukrepe bomo dali v za-

pisnik. Ali ima še kdo kaj pripomniti?«

Nihče ni prosil za besedo, kajti pravkar je sirena oznanila konec delavnice. Završalo je in prostor je bil kmalu prazen.

»Kaj pa osebna stimulacija?« se bodo nekateri zanimali. Če boste kdaj šli okrog prvega v mesecu mimo pisarne v delavnici in slišali prešeren smeh, vedite, da se ni zgodilo nič vznemirljivega. Kaj pa težave?

Tudi hujše težave so že prebrodili.

Slabo delo?
Se zmeraj so našli krivca.
Če pa ne?

Ga bodo že našli.
Tudi grešnega kozla je včasih najti.

Robot

FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILA

FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILATELIJA FILA

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

13. zimske olimpijske igre so bile letos od 13. do 24. februarja v Lake Placidu v ZDA. Na njih so se zbrali najboljši mojstri belega športa z vsega sveta. Naša država je bila zastopana v alpskih disciplinah, tekah, skokih in umetnostnem drsanju.

Ob tem športnem dogodku je dala skupnost jugoslovanskih PTT 13. februarja v prodajo dve priložnostni poštni znamki, na katerih sta prikazana hitrostno drsanje (vrednost 4,90) in tek na smučeh (10 dinarjev). Poleg teh motivov je na znamkah tudi znak olimpijskih iger. Idejno rešitev je pripravil Milan Radič iz Beogra-

da, znamke pa so bile natisnjene v zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu v tehniki večbarvnega ofseta, v prodajnih polah po devet. Istega dne so bili dani v prodajo tudi priložnostni ovitki za 2,50 oziroma z označbo prvi dan (FDC) za 17,40 dinarja.

75 LET UNIVERZE V BEOGRADU

Letos proslavlja univerza v Beogradu 75-letnico. Njeni začetki datirajo iz časov prve srbske vstaje. Po drugi vstaji je bilo delo te ustanove obnovljeno in kmalu organizirano v obliki liceja v Kragujevcu. Z zakonom o šolstvu iz leta 1863 je ta ustanova prerasla v znanstveno ustanovo za višjo in strokovno izobrazbo, da bi z zakonom iz leta 1905 postala univerza.

V obdobju med dvema vojnama si je beograjska univerza s svojim svobodnjaškim duhom uspela izboriti pravico svobode mišljenja in izobraževanja, pri čemer je dala velik prispevek v boju KPJ in SKOJ. Iz vrste študentov in predavateljev je izšlo veliko število organizatorjev narodnoosvobodilne vojne in ljudske revolucije ter okrog 150 narodnih herojev. Danes šteje univerza 24 fakultet, pet inštitutov in univerzitetno knjižnico. Ima 48.267 rednih in 11.539 izrednih študentov.

Ob tem jubileju je dala skupnost jugoslovanskih PTT 27. februarja v prodajo priložnostno znamko za dva dinarja, za katero je idejno rešitev pripravil Dušan Lučič. V tehniki večbarvnega ofseta je bila znamka tiskana v zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu v prodajnih polah po 25.

Istega dne je bil dan v prodajo tudi ovitek za 2,50 dinarja ter ovitek z oznako prvi dan (FDC) za 4,50 dinarja.

DISNEYEV SVET NA ZNAMKAH

Po smrti Walta Disneya je bila v ZDA izdana priložnostna znamka v čast človeku, ki je svetu podaril Miki miško, racmana in številne druge junake stripa. Pred kratkim se je ta svet preselil na poštne znamke držav, ki jim je izdajanje znamk predvsem zelo donosen posel. To so Grenada, Dominika, Turks in Kaikos, ki so za leto otroka segle po Disneyu.

Da pa bi bil posel še boljši, so Mikija in tovariše vezale na svet glasbe in športa. Tako je Grenada izdala 9 znamk in spominski blok z osnovno izdajo — Disneyev svet v športu, Dominika pa je isto število vezala na glasbo. Turks in Kaikos sta na 7 znamkah in v enem spominskem bloku prikazala podobe stripov in vodne športe.

Dr. FRANC SUŠNIK 1898-1980

Ne ve prav vsak Korošec, da je dr. Franc Sušnik objavil štiri tehtne literarnozgodovinske knjige, napisal pa še veliko več. A preprosti in učeni z enakim ponosom povedo:

»Dr. Sušnik mi je rekel... sve-toval...«

Še manj jih ve, da so domala na vseh koroških obeležjih odlite in vklesane Sušnikove besede padlim v spomin. A govornikom vse dežele so gesla in kvas, šolarjem naslovi za spise.

Se ve ali tudi manj ve, da je dr. Franc Sušnik tej garaški, a do leta 1945 intelektualno ródi deželi izbral gimnazijo in študijsko knjižnico, potlej pa rod za rodom mladih Korošcev cepil s humanizmom, odprtostjo v svet ter s poslušom za delavce. In oni so, ki še danes s ponosom povedo:

»Bili smo brigadirji Sušnikove gimnazije, Sušnikovi dijaki.«

Vsi duhovni vplivi nikoli niso ugotovljivi, vsa avtorstva nikdar do kraja dognana. A če bi dr. Sušniku bilo do časti, bi ne bilo njegovih peš poti ne skromnega si-vega plašča in klobuka ne celodnevnihih šihov ne objav žlahtnih tekstov v lokalnih Fužinarjih.

Kateri dan so si v študijski obiski pri Sušniku podajali kljuko:

delavci, kakršen je bil njegov oče, kmetje, kakršen je bil ded, rojaki z onstran meje, novinarji, kulturniki, študenti, sedanji in nekdanji predsedniki. Nobeden ni odšel praznih rok.

Otroci in danes že njihovi otroci hodijo po knjige in ta lakota po njih je ena Sušnikova dediščina.

Odprta vrata in topla beseda so druga.

Tretja je, da ni bilo škoda parketa za gozdarje, če je bil namen, da se pride vdihniti kulturno okolje.

Kolikor pa bi jih še našteli, velika — zadnja ali prva je:

imeti neke korenine. Sušnik jih je imel na Koroškem.

Imeti korenine, jezik in čustvo dedov, biti odprt v svet in ljudi pa delati in dajati dobro, kulturno — kje in kdaj more to priti iz mode?

Za kruh ne vprašamo, kdo ga je spekel. Za vse Sušnikove kulturne vplive ne vemo — med delavske perzonalne in vrhove svetovne književnosti, med taborišče smrti in naravno življenje ljudi pod gorjo je razpeta Sušnikova modrost.

S svojimi deli ostaja med nami.

Marjan Kolar

REKREACIJA IN ŠPORT

REKREACIJA V DS ZA GOSPODARJENJE

8. 2. je DS za gospodarjenje priredila tekmovanje v veslalomu. Pri ženskah je med petimi udeleženkami zmagala Barbara Kraševac pred Alenko Dolinšek in Cvetko Krivograd. Pri moških je med 9 tekmovalci zmagal Miran Cokan pred Ladom Homanom in Alojzjem Golgrancem.

12. 2. je bilo tekmovanje v smučarskih tehnikah. Pri ženskah je med šestimi tekmovalkami slavila Gelca Juraja pred Liziko Potočnik in Ljubo Mlakar. Moških je tekmovalo enajst, zmagal pa je Alojz Golgranc pred Marjanom Steharnikom in Ljubom Prikeržnikom.

TEKMOVANJA V VALJARNI

Valjaveci so organizirali interno prvenstvo pri smučarski koči, kar pomeni, da so imeli trojno rekreacijo: proge ni steptal ratrak, temveč sami, žičnice tam ni, in še tekmovali so. Prvo mesto je osvojil Maks Rožej, drugi je bil Jože Sorčan — oboja adjuštaža, tretji in četrti Ivan Mori in Adi Hladnik, oboja delavnica, peti pa Marjan Gmajner, adjuštaža.

Tekmovanje v sankanju je bilo pri Ivarčkem jezeru. Zmagal je Jože Kotnik, delavnica, naslednja mesta so osvojili: Drago Praznik, Franc Stinjek in Stefan Skitek, vsi srednja proga. Pri ženskah je bila najboljša Marija Plešivčnik.

ZIMSKO PRVENSTVO SLOVENSkih ZELEZARN

Na Ravnah smo 9. februarja organizirali prvenstvo SOZD Slovenskih železarn v veslalomu, smučarskem teku in sankanju. Alpinisti so se pomerili pri Ošvenu, tekači pri Mihevu, sankalci pa so vozili na progi od Ivarčkega jezera do Rimskega vrelca. Tehnični rezultati:

Veslalom — ženske do 25 let: Zmagala je tekmovalka železarne Jeseničnice Metka Koblar pred Marto Zupan. Naša najboljša Anica Zagar se je uvrstila na peto mesto.

Od 20 do 35 let. Prvo mesto je osvojila Zdenka Manfreda z Jesenic, druga je bila naša predstavnica Ljuba Pavše, Barbika Kraševac je bila peta, Majda Satler pa osma.

Od 35 do 45 let. Prvo mesto je osvojila Danica Benedik, železarna Jeseničnice, druga je bila Mara Komar, peta Elica Cepelnik in osma Mira Videmšek. Pri veterankah je osvojila prvo mesto prav tako Jeseničanka Cvetka Koblar.

Moški do 25 let. Prvak Slovenskih železarn je postal naš tekmovalac Andrej Högl, za njim sta se uvrstila Jeseničan Jože Smolej in naš smučar Anton Krejan, Dušan Osojnik pa je bil četrti.

Od 25 do 35 let. Prvo mesto je osvojil Boris Pesjak, drugi je bil Tone Albrecht, oboja Jeseničane, Roman Skrinjar je bil tretji, Peter Wlodzyga peti, Danilo Golob pa šesti.

Od 35 do 45 let. Zmagal je Klavdij Mlekuž z Jesenic, drugo in tretje mesto sta osvojila naša tekmovalca Ivan Videmšek in Ivan Ivartnik, peti je bil Ivan Mlačnik.

Nad 45 let. Pri veteranih je zmagal Andrej Resman, med našimi se je najbolje uvrstil Adolf Pustoslavšek, ki je osvojil četrto mesto. Skupno je startalo 170 tekmovalcev. Tako v moški kot v ženski konkurenci so pri ekipni uvrstitvi zmagali Jeseničani pred našimi predstavniki.

Smučarski tek

Med ženskami je zmagala Jeseničanka Milena Pirc, druga je bila Jožica Taks, tretja pa Majda Bavče — oboje železarna Ravne.

Pri moških do 35 let je zmagal Andrej Janša z Jesenic, Zvonko Gros je osvojil bronasto kolajno, Bogdan Peruš pa je bil osmi.

V kategoriji nad 35 let je zmagal Alojz Kerštajn, Mirko Krančan je bil tretji, Mirko Baučič četrti, Oto Šumar šesti in Jaka Vidovšič sedmi. Skupno je nastopilo 47 tekmovalcev. Ekipno zmago v ženski konkurenci so osvojile naše tekmovalke pred železarno Jeseničnice. V moški pa so zmagali Jeseničani pred železarno Ravne.

Sankanje

Na zelo hitri progi so najboljze vozile naše tekmovalke. Zmagala je Berta Gostenčnik pred Jožico Kotnik, Marija

Zagernik je bila četrta, Jožica Laznik šesta in Ivica Kočnik osma.

Tudi naši moški so dobro vozili in se vsi uvrstili v prvi polovici. Zmagal je državni reprezentant Miha Peternej z Jesenic, drugi je bil Ernest Srebot, tretji Evgen Korinšek, peti Drago Mavrič, osmi Marjan Zdovec in deveti Pavel Marovšek.

Skupno je tekmovalo 40 sankalcev. Ženska ekipa železarne Ravne je premočno s prednostjo 20 sekund osvojila prvo mesto pred tekmovalkami z Jesenic. Tudi naša moška ekipa je zmagala pred Jeseničani, vendar samo s pol sekunde prednosti.

AKCIJA »V ZDRAVJU JE MOČ« — ZELEZARNA RAVNE — EMO CELJE 31:18

Lani je tednik 7 D prvič organiziral propagandno rekreacijsko akcijo »V zdravju je moč«, pri kateri je sodelovalo osem velikih slovenskih delovnih organizacij. Ekipa železarne Ravne sodeluje tudi v letošnji akciji kot zmagovalka preteklega leta. Poleg naše ekipe sodelujejo še: ISKRA — Kranj, FRUCTAL — Ajdovščina, ZELEZARNA — Jeseničnice, EMO — Celje, IMV — Novo mesto, JEKLOTEHNA — Maribor in ZELEZNIŠKO GOSPODARSTVO iz Ljubljane.

V četrtfinalnem srečanju, ki je bilo v Celju, se je naša ekipa pomerila z EMOM. Tudi letos je bilo obvezno sestaviti ekipo po starostni strukturi, in sicer po enega tekmovalca in eno tekmovalko do 19, do 29, do 39, do 49 in nad 49 let ter poljuben par. V prvem letošnjem nastopu so za našo ekipo tekmovali: Stefka Savine, Ela Pšeničnik, Majda Bauče, Krista Kasnik, Marija Lahovnik, Veronika Triplat, Ivanka Glavica, Tone Godec, Jože Grabner, Beno Pandev, Oto Šumar, Marjan Ban, Igor Filipančič in Zeljko Pešič. Ekipo železarne Ravne je tudi tokrat uspešno vodil Tone Kolmančič.

Naša ekipa je premočno zmagala, ker je bila bolj izkušena, spretnjša, hitrejša in močnejša. V enajstih točkah tekmovalnega programa je železarna Ravne zmagala osemkrat, izgubila samo dvakrat in dosegla neodločeno pri lovlcu na bradlji.

Kar v šestih panogah pa so bili doseženi rekordni rezultati: vrvice so v eni minuti preskočili kar 120-krat in pri tem že med izvajanjem točke prejel anlavz objektivnega celiškega občinstva. Vrv sta vrtela Pandev in Ban, skakali pa so: Baučičeva, Kasnikova, Grabner in Filipančič. Celotna ekipa je imela skupen seštevek pri skoku z mesta 2601,5 cm. Najboljša rezultata smo dosegli pri štafeti in podajanju medicinke v vrsti. Rekordni seštevek sta imela Triplatova in Ban pri merjenju pljučne kapacitete. Trije mešani pari: Pešič in Triplatova, Pandev in Baučičeva ter Filipančič in Kasnikova so bili najhitrejši pri podajanju medicinke. Naša ekipa je zmagala še pri vlečenju vrvi in pri naši skriti točki. Izgubili smo skrito točko EMA in lomljenje roke (pravilno upogibanje roke), pri kateri je celjski predstavnik z nenadnim močnim pritiskom presejtel Bana.

V prvem polfinalnem srečanju, ki bo marca, se bo naša ekipa na Ravnah pomerila s FRUCTALOM-ALKOM iz Ajdovščine.

NAMIZNI TENIS — TRETJI SELEKCIJSKI REPUBLIŠKI TURNIRJI — ČLANI

V Ljubljani se je pomerilo 22 članov na republiškem selekcijskem turnirju. V odsotnosti igralcev Sobote in Olimpije je osvojil prvo mesto v prvi jakostni skupini Bojan Pavlič, ki je dobil 10 dvobojev, izgubil pa le enega. Iztok Janežič je bil četrti — 7 zmag in štiri poraze. V drugi jakostni skupini je tekmovalo deset igralcev. Zelo dobro je zaigral Bojan Leš, sedem zmag in dva poraza, Riki Glinter je osvojil peto mesto s šestimi zmagami in tremi porazi.

Mladinci. V Mariboru je tekmovalo 22 mladincev. V drugi skupini so naši tekmovalci osvojili naslednja mesta: Borut Kaker je bil šesti, Mirko Auprih sedmi in Andrej Vrečič deseti.

Članice. Na Ravnah so tekmoval najboljšie članice in mladinke. V prvi jakostni skupini je pri članicah zmagala Ljubljankinja Reflak, Jana Ačko je bila druga, Barbika Logar, Ingrid Trbižan in Metka Horvat pa so osvojile peto, šesto in sedmo mesto.

V prvi skupini mladink je bila Tanja Pandev sedma, v drugi skupini pa Mirjana Bauče tretja, Mateja Ločnik šesta in Helena Krauzer osma.

EKIPNE KVALIFIKACIJE PIONIRJEV

Na Ravnah se je pomerilo sedem pionirskih ekip vzhodne Slovenije za udeležbo na zaključnem prvenstvu republike. Prvo mesto je osvojila ekipa Kemičarja iz Hrastnika, drugi je bil Fužinar, za katerega so tekmovali: Marko Spegel, Darko Jamšek, Miha Gerold in Samo Bezjak. Na zaključno prvenstvo sta se še uvrstili ekipi Murške Sobote in Maribora.

PLAVANJE — TEKMOVANJE ZA POKAL PLAVALNE ZVEZE JUGOSLAVIJE

V Trbovljah je tekmovalo 160 plavalcev iz osmih klubov za uvrstitev na zaključni del prvenstva. Plavalke in plavalci Fužinarja so tudi tokrat zelo dobro plavali in dosegli odlične rezultate. Po uvrstitvi pa niso bili tako uspešni kot prejšnja leta, ker so osvojili z malenkostnim zaostankom osmih točk le četrto mesto za Triglavom, Ljubljano in Rudarjem. Odlično je plavala Maja Rodič, čeprav je imela na roki pritrjeno deščico zaradi močnejše poškodbe. Se boljše je bil Miran Kos, ki je na 200 m hrbtno dosegel absolutno najboljši rezultat Jugoslavije, na 100 m hrbtno pa nov državni rekord za mlajše mladince.

FUŽINAR NA ŠVEDSKEM

Maloštevilna ekipa Fužinarja je izredno uspešno tekmovala na mednarodnem plavalnem mitingu v Helsingborgu. Med tekmovalci iz sedmih držav so naši plavalci osvojili tri prva, eno drugo in eno tretje mesto. Zmagali so: Andreja Cesnik na 100 m hrbtno, Maja Rodič na 200 m prsno in Miran Kos na 100 m hrbtno. Miran Kos je bil drugi na 200 m mešano, Dimitar Vočko pa tretji na 100 m delfin. Maja Rodič je dosegla najboljši čas na 200 m mešano, vendar je bila diskvalificirana, ker je zašla s proge.

ODBOJKA

Odbojarski klub Fužinar je organiziral ženski turnir kot zadnjo pripravo pred pričetkom spomladanskega dela prve zvezne lige. Prvo mesto je osvo-

jila ekipa Branika, drugi je bil Fužinar, zadnji pa Merkur iz Nove Gorice. Po rezultatih vidimo, da naša dekleta niso najboljše pripravljena. Dejansko moč naše ženske ekipe pa bomo videli v prvi tekmi, ko se bo Fužinar na domačem terenu pomeril s Crveno zvezdo iz Beograda.

ALPSKO SMUČANJE — REPUBLIŠKO PRVENSTVO MLAJŠIH PIONIRJEV

Pri Starem vrhu nad Skofjo Loko je tekmovalo 150 pionirjev in pionirk na slovenskem prvenstvu. Koroški tekmovalci so osvojili naslednja mesta: veslalom: osmi Dušan Zagar, Fužinar, 14. Darko Slabe, Crna, 15. Matej Čuješ, Fužinar. Pri dekletih je bila Mirjam Videmšek trinajsta.

Slalom: četrti Dušan Zagar, peti Pavli Cebulj, sedmi Darjan Orešnik. V ženski konkurenci pa je bila Mirjam Videmšek deseta.

S. F.

ALPINIZEM

Od 25. do 27. januarja je bil na Uršlju gori prvi del zimskega alpinističnega tečaja, ki sta ga pripravila AO Ravne in AS Prevalje. Udeležilo se ga je okoli 20 tečajnikov, in ker je bilo vreme lepo, so tečaj tudi uspešno izvedli. V dolini sedaj nadaljujejo s treningi, ki so vsak petek ob 16. uri na Votli peči in ob 20. uri na DTK, obiskujejo pa tudi predavanja.

V začetku januarja so Mihev, Zalig, Zih, Kolar in Pušnik v slabih razmerah (sneženje in visok sneg) preprežali Direktno v Veliki Raduhl.

V. Kaker

MI, MLADI PLANINCI

Kaj sploh pomeni biti planinec? Biti zaveznik narave, gora? Ne! To pomeni še veliko več. Naravo moramo ljubiti, jo spoštovati, spoznavati, saj smo del nje. Če ne bi bilo narave, tudi človeštva ne bi bilo. Saj ne moremo živeti brez okolja, okolje pa brez nas lahko.

Planinci se ne samo učimo. Veliko, prav veliko hodimo v gore. Obiskali smo Uršljo goro, Zelenico, pa tudi Planica ni ostala brez nas. V letošnjem šolskem letu pa smo pokukali tudi v Julijce. V tiste mogočne gore, veličastne, nedostopne. Pa vendar, z veliko voljo in naporom smo prišli! Kam? Da, tja v narodni park Jugoslavije — na Triglavsko jezero. Pa čeprav se tako izmučeni, smo se veselili, komaj čakali, da pridemo tja, do koč pri jezerih. To pa je bila dolga pot.

Zjutraj, ko je jutro komaj vstajalo, smo se odpeljali z avtobusom do koč pri slapu Savici. Zazrli smo se v mo-

Pozimi s smučmi
na trimsko stezo

gočne gore, ki so se prebujale iz spanja. Prvi jutranji žarki so jih osvetljevali in megle so se veselo podile po nebu. Dih nam je zastal ob vsej lepoti. Najraje bi objeli vse gore in jih božali, kakor jih boža sonce.

Polni moči in zaupanja vase smo se odpravili po poti, ki je vodila visoko med skale. Počasi, a vztrajno smo hodili, saj je bil pred nami še velik kos poti. In glej! Po nekajurni hoji smo prišli do prvega postajališča — Komne. Tu pa je bilo smešno! Najprej smo se odžejali in najedli, potem pa se je začel krst. To je običaj: ko pride planinec prvič na goro, dobi tri po zadnjici. Pa smo jih kar precej skupili. Ko pa je bilo Šale dovolj, smo vzeli pot pod noge in se odpravili naprej proti cilju — kočl pri Triglavskih jezerih. Žejni in izmučeni smo prispeli na cilj. Res! Kamor se ozreš, same gore, mogočne kakor spomeniki. Zastriš nad lepoto, ki ti jo razkriva pogled. Jezero, pogled, in tam še eno, večje! Dež prši, mi pa še vedno stojimo tam, kakor bi bili izklesani. Končno smo se le umaknili pod streho, vendar nam radovednost ni dala miru. Toplo smo se oblekli, potem pa smo šli proti jezeru. »Glej! Tam je še eno! Stecimo tja!« Res, vsi smo se zagnali proti drugemu jezeru. Bilo je lepo, globoko, čisto. Takrat pa smo zaslišali glas: »Večerjate!« Hitro smo stekli proti kočl in se zrinili skozi vrata. Ko smo se najedli, smo šli spat. Ojoj! samo deset postelj, nas pa trideset! Pa smo spali! Zjutraj smo se hitro odpravili na pot. Bili smo namenjeni v dolino Trente. Občudovali smo prebujajoče se jutro, ki je v gorah še posebno lepo. Bližali smo se cesti, že smo zaslišali ropot avtomobilov. Nehote smo se spomnili tišine tam gori v planinah. A glej, bilo je še deset metrov, pet, meter do ceste — in končno! Bili smo na postaji, kjer nas je že čakal avtobus. Vstopili smo, se usedli, takrat pa smo si imeli toliko povedati! Doživljaja, taka in drugačna. Gora je bila premagana!

Se in še bomo hodili v gore, saj nas čakajo! Radi se bomo spomnili Komne, pa jezer in sonca ter prijateljstva, ki so spleta v gorah. Poslovili smo se od njih in jih v pozdrav še zadnjič objeli s pogledom.

Dragica Haramija,
mladinski odsek
PD Ravne na Koroškem

**SMUČANJE KOT PANOGA
REKREACIJE**

Tempo današnjega življenja terja od človeka vse več psihofizičnega napora. Človek mora posvetiti del svojega prostega časa tudi rekreaciji, če hoče, da bo zbrano in uspešno deloval na svojem področju.

Z rekreacijo v poletnih mesecih ni težav, saj je na voljo mnogo vrst športa in rekreacije od trima do plavanja. Problemi pa se začno pozimi, ko primanjkuje rekreacijskega prostora. V poštevek pridejo zimski športi in smučanje je med njimi najbolj popularno, saj lahko začnemo smučati že v najzgodnejši mladosti in se ukvarjamo z njim tudi še v pozni starosti.

Dvig življenjskega standarda, petdnevni delovni teden in dobre prometne zveze so povzročile, da se je smučanje kljub relativno dragi opremi razvilo v dokaj množičen šport. Da bi omogočili udeležbo v tej panogi tudi tistim, ki ne znajo smučati, smo v januarju organizirali začetniški tečaj na Poseki pri DTK na Ravnah. Naša želja je bila, da bi se tečaja udeležilo

čimveč sodelavcev, vendar nam to žal ni uspelo. Tečaja, ki je bil organiziran brezplačno, se je udeležilo 14 sodelavcev. Kljub temu, da nam vremenski pogoji niso bili najbolj naklonjeni, so se eni bolj, drugi manj, odvisno tudi od lastnih prizadevanj, naučili elementov oziroma smučarskih veščin iz osnovne šole smučanja ter jim to pomeni odskočno desko za rekreacijsko smučanje na Poseki, na Ošvenu ali kje drugje.

Pa še nekaj. Smučanje na svežem zraku pod vplivom sončnih žarkov v razredčenem ozračju, intenzivno gibanje, vse to omogoča boljše presnavljanje, krvni obtok, krepitev mišic in kosti ter večjo telesno kondicijo, kar vodi k splošnemu boljšemu počutju.

Franc Golob

STRELJANJE

Strelska družina »Knez Pepi« je imela konec januarja letno konferenco. Med drugim je podelila priznanja najuspešnejšim strelcem za preteklo leto. Pokal za strelca leta je dobil Ivan Ovčar. Pri pionirjih je dobil zlato medaljo Branko Kajnik, srebrno Danilo Trstenjak, bronasto pa Boris Plevnik. Pri članih je osvojil zlato Ivan Ovčar, srebrno Metka Kajnik, bronasto pa Franc Kotnik. Značke za naziv »odlični strelci« sta prejela Anton Strekelj in Metka Kajnik. Značke za naziv »dobar strelci« pa so prejeli: Miha Ferlin, Franc Kotnik, Marjan Zupančič, Ivan Komerički, Ivan Ovčar, Srečko Kante, Branko Kajnik, Danilo Trstenjak, Bojan Plevnik ter Mihael Tkalač.

V začetku februarja je družina izvedla prvo kontrolno tekmovanje z zračno puško. Med pionirji je nastrelil največ krogov Boris Plevnik, in sicer 151, sledijo: Janez Spigo 133, Marko Perovec 124, Milan Gros 110 itd.

Mladinci: Branko Kajnik 170, Metka Kajnik 160; člani: Ivan Kajnik 180, Ivan Ovčar 173, Zlatko Žunko 171, Miha Ferlin 165 itd.

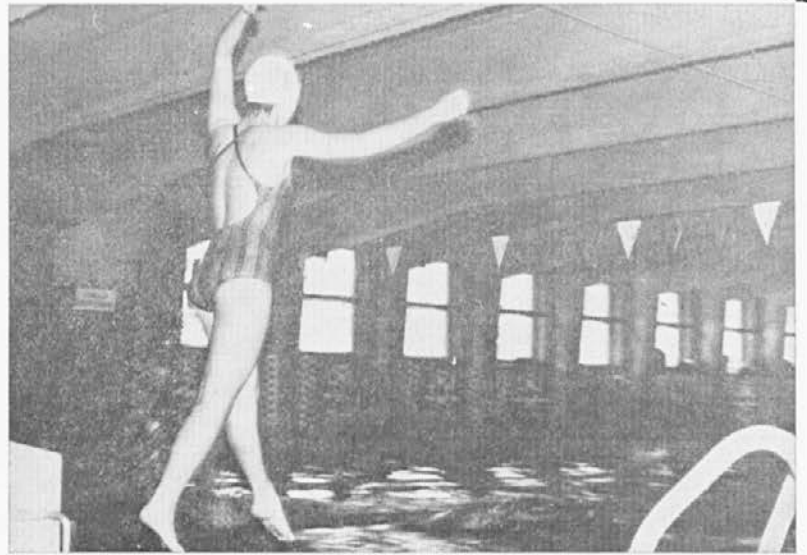
**RAZVOJ ZIMSKO-ŠPORTNE
DEJAVNOSTI V KS LEŠE**

Partizan Leše je 27. 1. priredil veslalom. V lepem vremenu je startalo 48 tekmovalcev vseh starosti. Domači organizatorji so se zelo izkazali pri pripravi proge.

Za tako malo krajevno skupnost, kot so Leše, je število tekmovalcev, ki se večja iz leta v leto, več kot zadovoljivo. Predvsem pa daje prav vsem, ki so vložili v delo športnega društva veliko svojih prostih ur in so znali prislunhati potrebam po organiziranem športno rekreativnem tekmovanju.

Športno društvo Leše je začelo delati brez hrupa, danes pa dosega lepe rezultate. Res jih ne moremo meriti s štoperico ali točkami v ligaškem tekmovanju, so pa vtankani v ljudi, ki so prav zaradi delovanja društva spoznali pravo vrednost aktivne rekreacije zase in za družbo.

Kdor pozna Leše, bo priznal, da so tamkajšnji smučarski tereni zelo lepi. Zal pa ob cesti proti Kresniku rjavi ogrodeje vlečnice, saj nekateri nimajo

»Hoja po vodi«

razumevanja, da bi vlečnica čimprej začela služiti svojemu namenu.

Ob načrtih, ki se kujejo že nekaj let, bi lahko Leše postale pravi raj za smučarje, ne samo za alpske, tudi terenov za smučarski tek ne manjka.

Aktivno delo ŠD Partizan, ki je sposobno prevzeti nase skrb za širitev zimsko športnih panog, idealni naravni pogoji in zanimanje, ki ga kažejo tudi že ostali prebivalci naše občine, bi morali premakniti z mrtve točke postavitev žičnice, ureditev proge za smuk, prog za tek in ne zadnje ureditev naravnega drsališča, ki ne bi potrebovalo veliko dodatnih del, pa bi bilo vsaj še dvakrat večje, kot je zdaj, ko so si ga mladinci s svojim delom uredili, seveda ne tako, kot so si zamislili, saj je samo navdušenje tudi ob pridnih rokah le premalo. Če bo vlečnica še nekaj let rjavela, najbrž ne bo ostalo od nje več kot kup rjavega železja.

Zavedamo se, da realizacija te akcije ni lahka. Zahteva precejšnja finančna sredstva, ki bi ob načrtnem delu vseh odgovornih in zainteresiranih najbrž ne bila neuresničljiva. Tako pa se vsi obnašamo kot slabi gospodarji: razdrobljeno, ko bi morali biti enotni. Smučarski šport v naši občini ni več tisto, kar je že bil. Nekaj je treba ukreniti tudi v tej smeri, prav urejena smučišča in ljudje, ki ne bodo za vsako uro dela iskali nadomestila, je tisto, kar lahko v daljšem obdobju poveča zanimanje tako za rekreativno kot tekmovalno smučanje. Vse dotlej pa bo najbrž pot precej počasnejša, kot bi lahko bila.

O delu društva naj za konec samo povinimo: aktivnost raste, množičnost tudi. To ni hvala športnemu društvu. Skromni, kot so, bi se je celo sramovali. To je resničnost sicer še daleč od idealne in tega se vsi zavedamo, a še tako je vredna posnemanja. Še bo potrebno veliko dela, da bomo zadovoljni, potrebno bo več povezave s krajevno skupnostjo, mladim članom društva pa posvetiti še več pozornosti, jih vzgajati v zavedne člane naše samoupravne družbe, ker bodo le taki lahko nadaljevali začeto delo. Še bo potrebno širiti množičnost, posvetiti več pozornosti tudi športom, ki bodo primerni za dekleta, saj je odziv le-teh še vedno premajhen. Veliko dela je, velik pa je tudi optimizem večine članov v ŠD Partizan Leše in prav ta optimizem je garancija za prihodnost.

P. S. — M. R.

TRIM V LETU 1980

Odbor za športno rekreacijo pri ZTKO Ravne je izdal dvobarven koledarček množičnih trimskih akcij za vse leto 1980. Okrog 6000 naših občanov je že osvojilo različne trimske značke, gotovo pa bo letos število krepko naraslo. Poglejmo, kdaj in kje bodo različne prireditve!

HOJA. Od 1. maja do 1. novembra bo vsak dan odprta peš pot Naravske ledine—Uršlja gora—Mihev v Podpeci—koča na Peci. Podrobne informacije bodo dajali oskrbniki koč.

V nedeljo 1. junija in 7. septembra bo start od 7. do 9. ure v vseh KS. Naloga: prehoditi eno izmed poti, to je 2—3 ure hoje (10 km).

KOLESARJENJE. V nedeljo, 11. maja in 18. septembra bo start med 9. in 11. uro v vseh krajih. Naloga: prevoziti 20 km. V nedeljo 18. maja dopoldne bo kolesarski maraton. Naloga: prevoziti 40 km.

TEK. Vsak torek v maju in septembru od 16. do 18. ure na atletskih stezah v vseh krajih. Naloga: preteči 2400 km v določenem času ali 12 minut teka.

PLAVANJE. V nedeljo, 20. aprila od 9. do 18. ure v zimskih bazenih na Ravnah in v Črni ter vsak dan v juliju in avgustu v letnih bazenih v občini. Naloga: preplavati določeno dolžino glede na starost in spol.

Družine bodo prejele še družinske značke. V primeru slabega vremena in drugih neprilik se enkratne nedeljske akcije premaknejo za teden dni.

Občani in občanke, stari nad 20 let, ki bodo s potrjenimi kartoni dokazali udeležbo na vseh petih akcijah, bodo konec leta prejeli še posebno značko »trimška grča«. Kartone dobite v pisarni ZTKO Ravne.

SPOZNAJMO SE

Spoznali smo se na startu. Opazil sem, da nismo le železarji dobri športniki in veselo narave. Tudi papirničarji se znajo sprostiti in uživati v beli opojnosti. Z veselo razigranostjo so si zbijali tremo. Od njih sem zvedel, da so z uporabo papirja v 2R zelo zadovoljni, čeprav ga več kot polovico porabimo za brisanje... ostalo polovico pa le preberemo. Saj dobimo po-

Plavalni klub Fužinar

leg Koroškega fužinarja še Informativni fužinar in poprečno 20 pravilnikov oziroma sporazumov na 3 mesece. Pa zopet, da se oni z lastnimi robc obrišejo pod nosom, ko bi radi dobili naše izdelke na rok. Ustvarjamo jim sam dobiček. Zato so tudi prišli k nam na Koroško, da nam porabijo malo snega, ki ga imamo mi v zadostnih količinah.

Odbor SK Korotan Prevalje je teren dobro pripravil (kakor so dopuščale snežne razmere), kar so kazali tudi zadovoljni obrazi udeležencev. Na startu je bilo več kot 100 tekmovalcev, kar nas je prijetno presenetilo, saj si na naših sindikalnih tekmah kaj takšnega še zamisliti ne moremo. Tudi naši delavci bi se lahko bolj množično udeleževali športnih tekmovanj, ker bi s tem dajali zgled mlajši generaciji, predvsem pa bi se naj zavedali, da še vedno velja stari, dobri pregovor — važno je sodelovati in ne zmagati. No, na Klemenovem vrhu nad Prevaljami je bilo torej čez 100 papirničarjev, ki so se do konca tekmovanja ostro borili med seboj. Nekoliko nam je na-

gajala merilna naprava časov, ker se je eden izmed tekmovalcev vanjo zaletel, drugih težav pa ni bilo. Z merilno napravo smo se hoteli postaviti pred člani kolektiva Sladkogorska, saj so nam oni omogočili, da smo jo lahko kupili.

S papirničarji imamo dobre stike, pa čeprav smo sami železarji. Le-ti niso samo dobri tekmovalci, ampak tudi dobri trgovci. Dali so nam lepe startne številke in cilj z velikim napisom »PALOMA«. Tekmovanje je potekalo v prijateljskem vzdušju ob dobri glasbi, za katero smo sami poskrbeli, čeprav nam je bila sprva zagotovljena s strani komunale Prevalje. Tekmovanje se je zaključilo v Nami s plesom, tisti, ki pa smo pomagali pri izvedbi tekmovanja, pa smo bili povabljeni na zaključni ceremonijal.

Mislím, da so takšna tekmovanja in srečanja koristna, ne samo, da tekmujemo in se poveseimo, ampak, da se spoznavajo naši kraji in ljudje in se utrjuje prijateljstvo, pa čeprav se na eni strani ustvarja papir na drugi strani pa železo.

C. H.

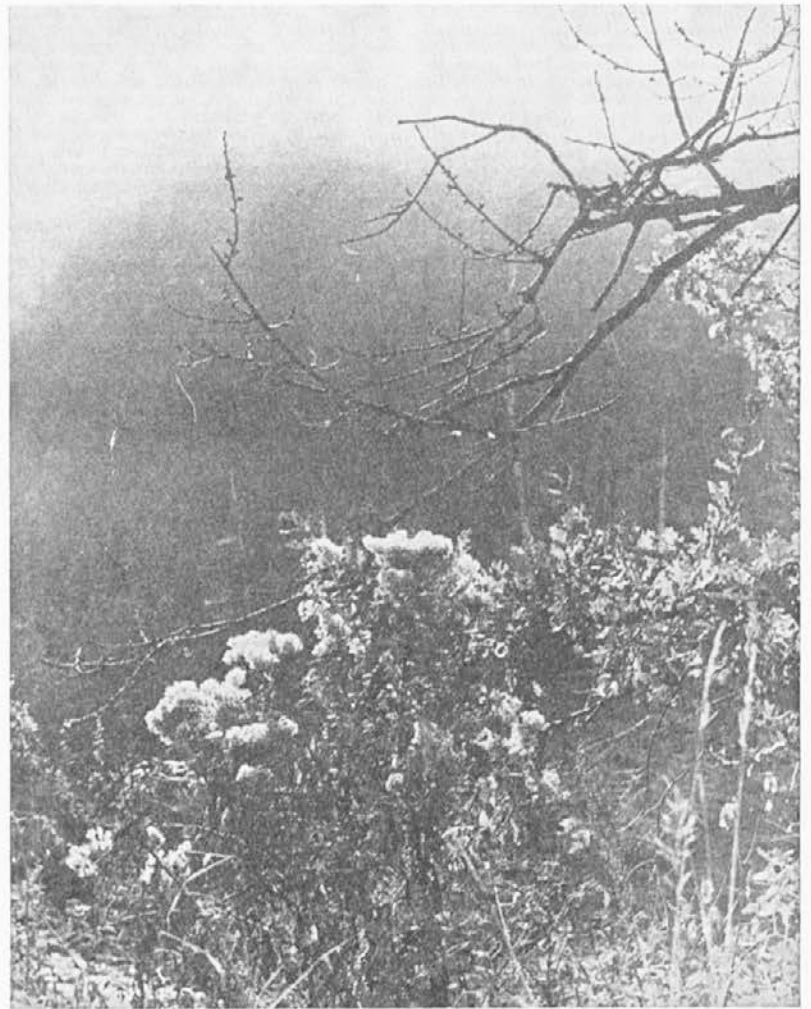
KOROŠKI KINEMATOGRAFI V MARCU

Koroški kinematografi Črna, Zerjav, Mežica, Prevalje, Ravne, Dravograd in Slovenj Gradec bodo v marcu predvidoma predvajali naslednje filme:

- DEMONSKO SEME, am. barvni znanstveno-fantastični film, 1. do 16. 3.
- ISKANJA, domača barvna drama, 1. do 16. 3.
- TA ZAŽELENI MRAČNI PREDMET, francoska barvna drama, 4. do 16. 3.
- HIP ZA HIP, ameriška barvna pustolovska drama, 4. do 18. 3.
- DRUGA STRAN POLNOČI, ameriška barvna drama, 4. do 18. 3.
- CHARLJEVO MASCEVANJE, am. barvna kriminalka, 4. do 18. 3.
- VROČICA POLETNE NOČI, nemška barvna komedija, 6. do 18. 3.
- PRIJATELJ IZ AMERIKE, ameriška barvna kriminalka, 6. do 23. 3.
- ZADNJA DIRKA, domača barvna drama (mladinski film) 6. do 20. 3.
- VELIKI REVOLVERAŠKI OBRAČUN, ameriški barvni vestern, 5. do 23. 3.

- KOTORSKI MORNARJI, domača barvna vojna drama, 12. do 26. 3.
- CLOVEK PAJEK, ameriški pustolovski film, 13. do 30. 3.
- OSCEDA, nemški barvni vestern, 14. do 30. 3.
- DOKAZ, japonska barvna kriminalka, 20. 3. do 3. 4.
- PREPROSTA ZGODBA, francoska barvna drama, 20. 3. do 3. 4.
- LUAMA, italijanski barvni pustolovski film, 20. 3. do 7. 4.
- BITKA ZA ALZACIJO IN LORENO, francoska barvna komedija, 20. 3. do 7. 4.
- KARA MURAT, BOJEVNIK IZ ANATOLIJE, italijanski barvni pustolovski film, 20. 3. do 6. 4.
- POTUJOČI BORDEL, ameriška barvna drama, 20. 3. do 7. 4.
- VINETOU V DOLINI SMRTI, nemški barvni vestern, 21. 3. do 7. 4.
- MOZ, KI GA JE TREBA UBITI, domača barvna drama, 26. 3. do 8. 4.

Kinegraf
TOZD kinematografi Prevalje

Pred megleno zaveso

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta in brata **MIHAELA MLAKARJA** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje. Posebej hvala sosedom iz Partizanske 32, tozdom energija, stroji in deli in pnevmatični stroji ter varnostni službi železarne in samoupravni stanovanski skupnosti, kakor tudi železarski godbi in pevcem iz Črne za odigrane oz. zapete žalostinke. Hvala gospodinu tov. Florjančiču kakor tudi g. župniku Kotniku za opravljen pogrebni obred.

Zalujoči: sinovi Ivan, Ignac in Blaž z družinami ter Marjan in sestre Ivanka, Lizika in Fanika.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica in dedija **Franca Radušnika** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje ter nam pomagali v tem težkem trenutku. Hvala vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Pepca, hčerka Dragica z družino, Edita Golob z družino, brat Tone z družino in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moža, očeta in dedija **Mirka Glavarja** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in prisrkočili

na pomoč v času njegove bolezní in ga pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali cvetje, vence, govorniku tov. Florjančiču, godbi železarne za žalostinke in duhovnikom za poslovične besede.

Zalujoči žena Kristina ter Mirko, Rezka in Cvetka z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata, vnuka in nečaka **Marka Goloba** se iskreno zahvaljujemo vsem predstavnikom PD Mežica, posebej tov. Gorsetu za nesebično pomoč. Zahvala tudi tov. Telcerju, mežiškimi alpinistom in mladinskemu odseku za častno stražo in pomoč, sindikatu Rudnika Mežica, TOZD TOM, sošolcem in razredniku Metalurško kovinarske šole Ravne za zbrano pomoč.

Zahvala vsem govornikom, župnikom iz Črne in Mežice, pevcem za žalostinke, rudniški godbi in Mežiškimi rudarjem.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in društvom za darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin ter ga v tako velikem številu spremljali na njegovi prerani zadnji poti.

Zalujoči družini:
Golob in Melanšek

Fotografije za to številko so prispevali: S. Jaš, F. Kamnik, K. Krevh, F. Rotar, oddelek za propagando in oddelek za informiranje.

Očem se skriva